

naša luč

1985

7



beseda materina, kolika blagodat človeku od Boga!

ivan pregelj

VAJI:

1. Postavi naslednje stavke v dvojino in množino: Ona se ne bo uklonila. Brez nje ni mogel živeti. Le njej bom izročil knjigo. Kar njo poglej! Pri njej sem pozabila pero. Z njo sem zadovoljna.

2. Postavi namesto zaimkov v oklepaju povratno-osebne zaimke: Tončka (ona) je omislila moped. Matl ga je stisnila k (ona). Sam s (ti) ne smeš biti nikoli zadovoljen! Vaščani niso stregli samo (oni). Vzeli so s (oni) vrvi. Sama med (onadva) sta govorila. Fantje so sami (oni) dopovedovali.

SVOJILNI ZAIIMEK

Svojilni zaimki so: moj, tvoj, njegov, njen; najin, vajin, njun; naš, vaš, njihov. Povratni svojilni zaimke je: svoj.

Svojilne zaimke *rabimo* le, kadar so poudarjeni in potrebni zaradi jasnosti. Primer: Moj suknjič je rešil, svojega pa ne.

Povratni svojilni zaimke *rabimo*, kadar se nanaša na osebek istega stavka. Primer: Iver v mojem očesu vidiš, bruna v svojem pa ne. (Ker je osebek *ti*, mora

stati povratno svojilni zaimke *svojem* in ne *tvojem*.)

VAJA — Popravi napake v naslednjih stavkih: Ne spotikaj se ob moje napake, rajši tvoje popravi! Poslej se s svojimi prošnjami obračaj drugam! Prinesel sem tvojo in mojo plačo. Če sosedova hiša gori, pazi na tvojo! Pošij obleko sebi in tvojima bratoma!

KAZALNI ZAIIMEK

Kazalni zaimki so: ta, tisti, oni, tak, takšen, tolik, tolikšen, tale, tistile, onile, takle.

Pri *bitjih* moškega spola je 4. sklon ednine enak 2. sklonu, pri *stvarih* pa 1. sklonu. Primer: Srečal bo takega človeka. Našel boš takšen svinčnik.

Če stoji moški kazalni zaimke v 4. sklonu brez samostalnika, je tudi za *stvari* enak 2. sklonu. Primer: Včeraj sem izgubil nož; tega je našel Ivan.

Besede *dotični* ne smemo rabiti. Namesto nje *rabimo tisti*. Primer: Tisti, ki je knjigo izgubil, naj se zgledi pri vratarju! (Ne pa: *Dotični*, ki...)

Zaimka *isti* ne smemo zame-

njevati z *enak*, ker prvi pomeni prav tistega, drugi pa podobnega. Primer: Dobil sem *enako* plačo kot sosed. (Ne pa: Dobil sem *isto* plačo kot sosed.)

Tudi ni prav rabiti zaimke *isti* v pomenu *ta*. Primer: Tam se je vil potoček in prek *istega* je držala lesena brv. (Prav: ... prek *tega*...)

Zaimke *toliko* je v pomenu *mnog*, *števil*en nesklonljiv; v pomenu *tako velik* je pa sklonljiv. Primer: Znašli smo se v *toliko* zadregah. (Pomeni: v *tako mnogih* zadregah.) Znašli smo se v *tolikih* zadregah. (Pomeni: v *tako velikih* zadregah.)

VAJA — Popravi napake v naslednjih stavkih: Dotični, ki je ukradel kolo, je neki delomrznež. Vzeli so mu ga in istega vrnili lastniku. To se je zgodilo pred tolikimi leti. Ranjena sta bila v isto nogo.

VPRAŠALNI ZAIIMEK

Vprašalni zaimki so: kdo, kaj, kakšen, kolikšen, kateri, čigav.

Zaimke *kdo* sklanjamo takole: kdo, koga, komu, koga, pri kom, s kom. *Paziti* je treba na razliko med 3. in 5. sklonom. Prav: Pri kom si bil? (Ne pa: Pri komu si bil?)

Zaimke *kaj* sklanjamo takole: kaj, česa, čemu, kaj, pri čem, s čim. *Paziti* je treba na razliko med 5. in 6. sklonom. Prav: Po čem so borovnice? S čim me boš odpravil? (Ne pa: Po čim so borovnice? S čem me boš odpravil?)

VAJA — Popravi napake v naslednjih stavkih: O čemu ste razpravljali? Ne vem, s čem bom gostom postregla. Sam ne ve, pri čim je. Pri komu se boste ustavili?

NASLOVNA STRAN:

CELOVEC, zgodovinsko središče. Spredaj deželna hiša, zadaj mestna župnijska cerkev. (Iz knjige Hans G. Trenkwalder, KLAGENFURT).

REŠITEV VAJE iz prejšnje številke: trden, trdnejši, najtrdnejši; bel, bolj bel, najbolj bel; grd, grši, najgrši; trd, trši, najtrši; velik, večji, največji; globok, globlji, najgloblji; divji, bolj divji, najbolj divji; krepak, krepkejši, najkrepkejši; mehak, mehkejši, najmehkejši; mil, milejši, najmilejši; blag, blažji, najblažji; udoben, udobnejši, najudobnejši; gosposki, bolj gosposki, najbolj gosposki; dober, boljši, najboljši; slaven, slavnejši, najslavnejši; hud, hujši, najhujši; mlad, mlajši, najmlajši; navaden, navadnejši, najnavadnejši; moder, modrejši, najmodrejši; sladak, slajši, najslajši; zvest, zvestejši, najzvestejši; žilav, bolj žilav, najbolj žilav; učen, učenjejši, najučenjejši.

ob štiridesetletnici konca vojne

Ob štiridesetletnici konca vojne so slovenski škofje napisali nekaj misli, ki jih tu v skrajni obliki objavljamo:

Po vsej Evropi in drugod po svetu se spominjamo konca druge svetovne vojne.

Tudi naša domovina je bila hudo preizkušena. Ob tej obletnici se še bolj živo spominjamo vseh tistih, ki so se žrtvovali za narod, trpeli preganjanje, se razkropili po svetu ali zaradi vojne izgubili življenje. Ponekod je bila prav Cerkev med prvimi žrtvami različnega nasilja.

Obsojamo vsako nasilje in krivico, tem bolj, če jo je kdo storil v imenu svojega krščanskega prepričanja. S tem pa ne izrekamo sodbe o osebah in njihovih naglih.

Pričakujemo in upravičeno zahtevamo nepristransko in čim bolj popolno osvetlitev usodnih dogodkov. Odklanjamo črno-belo prikazovanje s katere koli strani. Vemo pa tudi, da so zgodovinske ocene nepopolne in začasne. Po našem krščanskem prepričanju je dokončna sodba o ljudeh in zgodovinskih dogodkih pridržana Bogu.

Najhujša škoda, ki jo povzroča vojna, je škoda na moralnem področju. V vojnem času je bil posameznik veliko bolj kot v obdobju miru prepuščen sam sebi. Večkrat se ljudje pod različnimi pritiski niso znali in mogli prav odločiti. Iz tega je nastalo veliko hudega, veliko telesnega in duševnega trpljenja, pogosto tudi obremenjenost vesti, maščevalnost in sovraštvo.

Le če se osvobodimo bremen preteklosti, sovraštva in maščevalnosti, ki obtežujejo naše medsebojne odnose, in skušamo preseči hudo, krivično in slabo z medsebojnim odpuščanjem in spravo, se nam odpira pot v boljšo prihodnost. Odpuščanje in sprava sta tako temeljni evangelijski zahtevi, da se jima kristjani ne moremo odreči. V tem duhu škofje v službi Cerkve na Slovenskem v dobro vsega slovenskega naroda podpiramo vse plemenite težnje po osebni in narodni pomiritvi in sožitju.

Mladi nikakor ne smejo dobiti v dediščino starih sovrašttev, temveč pristne etične vrednote, ki utrjujejo upanje v boljšo prihodnost. To so spoštovanje človeka in njegovih pravic, mir, svoboda, poštenost, medsebojno razumevanje, pripravljenost za sodelovanje in pomoč drug drugemu ter jasna in močna zavest osebne odgovornosti, ki se kaže v življenju in dejanjih. Prihodnosti ne moremo graditi na nenehni medsebojni očitki, krivici in sovražstvu, temveč na pravičnosti in ljubezni.

Ob obletnici končane vojne se kristjani na dan molitve za domovino v zaupanju v Boga spominjamo tudi vseh, ki so v vojnih letih ali pozneje izgubili življenje. Nikogar ne bomo izpustili v zavesti in zaupanju, da je končno edino Bog pravičen in tudi milostljiv sodnik.

Založnik: Avguštin Čebul,
župnijski urad Št. Lenart,
9587 Ričarja vas.
Odgovorni urednik: dr. Janez
Hornböck, 9020 Celovec, Vik-
tringer Ring 26. Tisk: Tiskar-
na Družbe sv. Mohorja, 9020
Celovec, Viktringer Ring 26.

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
Viktringer Ring 26,
A-9020 Klagenfurt
Austria

NAROČNINA (v valuti zadev-
ne dežele):

Anglija 5 fun.
Avstrija 130 šil.

Belgija	400 fran.
Francija	60 fran.
Italija	12.000 lir
Nemčija	20 mark
Nizozemska	20 gld.
Švedska	60 kron
Švica	19 fran.
Avstralija	9 dol.
Kanada	12 dol.
ZDA	10 dol.

Razlika v cenah je zaradi
neenake poštne in posa-
meznih državah in različnih
deviznih preračunavanj.
Naročnike sprejemajo pover-
jeniki in uprava NAŠE LUČI.

PRINTED IN AUSTRIA

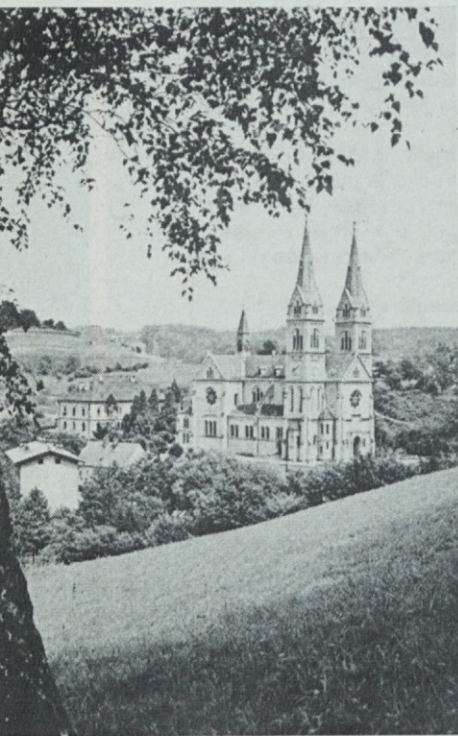
kaj je pa domá novega?

na sploh

SLOVENSKO GOSPODARSTVO

je v prvih treh mesecih letos ustvarilo za 226 milijard dohodka. Delež osebnih dohodkov zaposlenih na Slovenskem se je povečal, zvišal pa se je tudi delež akumulacije. Kljub temu pa je letošnji trimesečni dohodek znova manjši od potreb gospodarstva in negospodarstva, tako da je znašala četrletna izguba skoraj 19 milijard. V prvih treh mesecih letos je slovensko gospodarstvo po podatkih službe družbenega knjigovodstva za amortizacijo strojev zbralo 43,6 milijard dinarjev, kar je

BREŠTANICA je naselje ob Savi, v grlu istoimenskega potoka. Pred vojno je nosila ime gradu Rajhenburg. Velja za slovenski Lurd.



75,6 odstotka več kot v istem obdobju lani. Primerjava letošnje razdelitve dohodka z lansko pa pokaže, da se je delež obveznosti za skupno in splošno porabo povečal od 17,7 na 21,1 odstotka, delež čistih osebnih dohodkov pa se je zvišal od 30,7 na 35,3 odstotka.

PROMET PO NOVM DELU HITRE CESTE

skozi Maribor je stekel v sredo, 12. junija. Odsek je dolg štiri kilometre, stal je dve milijardi dinarjev, gradili pa so ga kar šest let. Na cestno podjetje čaka sedaj še tretja etapa izgradnje hitre ceste skozi Maribor, ki jo bodo, če bo šlo v istem tempu, zgradili šele v zadnjem desetletju tega tisočletja. Pričakujejo, da bo po novem odseku vozilo na dan 12.000 vozil, ob zdornskih in turističnih konicah pa še enkrat več. Junija je bila izročena prometu tudi gorenjska avtocesta od Kranja do Ljubljane.

RAZSTAVA ROKOPISOV OTONA ŽUPANČIČA

Narodna in univerzitetna knjižnica v Ljubljani je junija na posebni razstavi v svojih prostorih zainteresiranemu občinstvu predstavila pesnikove rokopise in knjižne redkosti, ki so jih NUK darovali pesnikovi potomci. „Razstava se je vključila v tiste pomembne dokumentarne razstave, ki jih Narodna in univerzitetna knjižnica občasno pripravlja v okviru slovenskega knjižnega programa, da ohrani vse pomembne, v slovenščini spisane literarne in druge stvaritve“ (Delo).

CANKARJEV DOM V LJUBLJANI

bremeni mednarodni dolg v višini 3,4 milijona dolarjev. Odbor udeležencev družbenega dogovora o izgradnji in financiranju Kulturnega doma Ivan Cankar je na svoji seji proučil možnosti, kako bi že letos zbrali dovolj denarja za odplačilo mednarodnega dolga, ki bi ga sicer morali odplačati do leta 1991. Odbor je menil, da bi morali poiskati

rešitev na vseslovenski ravni ter dobiti politično podporo slovenske javnosti. Mednarodni dolg pa seveda nima nič skupnega s tekočim poslovanjem, saj dom že peto leto posluje brez izgub. V tem času je Cankarjev dom postal središče kulturnega dogajanja na Slovenskem.

POLETNA ŠOLA SLOVENŠČINE

Mladi iz Združenih držav Amerike, Kanade, Argentine, Čila, Venezuele, Japonske in evropskih dežel so se udeležili letošnje četrte poletne šole slovenskega jezika. V učilnicah kranjske srednje šole pedagoške smeri je 73 udeležencev v 26 dneh imelo sto ur pouka slovenščine, slovenske zgodovine in zemljepisa. Lektorji ljubljanske univerze so prijavljene razdelili v pet skupin. V sklopu poletne šole so bile tudi tri celodnevne ekskurzije v Trento, Kostanjevico in na Štajersko, pet poldnevni izletov pa je ljubitelje slovenske dežele seznanilo z Gorenjsko in Ljubljano, našim glavnim mestom. Med udeleženci so bili v večini študenti in dijaki, letos pa so se slovenskega jezika učili tudi odvetnik, raziskovalec in celo upokojenec iz ZDA. Ravnatelj kranjske gimnazije Valentin Pivk je dejal, da je poletna šola kamenček v mozaiku miru, ki je vsak dan na preizkušnji.

od tu in tam

BÉGUNJE NA GORENJSKEM

230-člansko gasilsko društvo je dobilo svoj dom, ki so si ga zgradili s prostovoljnim delom, pomagali pa so s samopriskevkom vsi občani tega lepega kraja pod Begunjščico. Dom ima dovolj prostora za najsodobnejšo gasilsko opremo, drugo leto pa se bo v prostore nad njimi vselil frizerski salon in še nekatere druge službe krajevne skupnosti. Svetovno znana tovarna športne opreme Elan je prispevala 2,5 milijona dinarjev. Vsega skupaj je bilo opravljenih kar 6190 prostovoljnih ur.

kaj je pa doma novega?



VELIKE LAŠČE so središče rodovitne pokrajine dolenskega Krasa in križišče cest Ljubljana — Kočevje ter Grosuplje — Bloke. Pomembne so v naši književnosti (Levstik, Stritar, Jurčič).

BOHINJ

Turistično društvo Bohinj Jezero je imenitno pripravilo letošnje kresno noč, ki je v soboto, 10. avgusta, privabila več kot pet tisoč turistov od blizu in daleč. Kresovanje se je začelo ob sedmih zvečer, trajalo pa je do pol dveh zjutraj. Ob jezeru in na njem so zagoreli številni kresovi. Na prireditvi pod Skalco pa so sodelovali Pihalni orkester Jeseniških železničarjev, ansambel mažuretk iz Ljubljane in fol-

klorni skupini in Bohinjske Bistrice in Srednje vasi.

ČATEŽ OB SAVI

Terme Čatež so sicer letošnje polletje zaključile z 18 milijoni dinarjev izgube, vendar so poletni meseci z zelo ugodnimi rezultati zamujeno hitro nadomestili. Samo julija je bilo za petino več obiskovalcev in prenočitev, za polovico več pa je bilo tujih gostov. Vroče vreme je privabilo v zdravilne bazene več

kot 60 tisoč kopalcev, kar je blizu 40 odstotkov več kot lani. Zaradi nujnih vzdrževalnih del pa so morali na višku sezone zapreti notranji bazen, ki je vitalni objekt čateškega zdravstva, kar je imelo za posledico slabše rezultate v zdravstvenem delu.

ČRNA NA KOROŠKEM

Tridesetega koroškega turističnega tedna, ki se je začel 11. avgusta, se

(dalje na strani 9)

kadar si ne zna narod pomagati drugače, se zateče v smeh

Na svetu je vse krivično razdeljeno: kapitalizem ima izobilje avtov; socializem ima izobilje parkirnih prostorov; pri nas pa primanjkuje obojega.

VSE KAŽE, DA JE NAŠA DRUŽBENA NADGRADNJA ZGRAJENA NA ČRNO.

Danes živé čudovito vsi razen delavcev, kmetov in poštenih razumnikov.

IZVAŽAMO LADJE IN UVAŽAMO REŠILNE ČOLNE.

Politika je pred športom: tu se ne zamenjuje niti ekipa, ki ne zmaguje.

KAPITALIZEM JE V KRIZI: NE MORE VEČ DAJATI POSOJIL SOCIALIZMU.

Pokazali smo visoko produktivnost v proizvodnji sovražnikov.

BORCI SMO OSTRO PROTI SPREMENBI SISTEMA. MI SMO ZA REVOLUCIJO.

V boju za stabilizacijo je padel edinole standard.

TOVARIŠTVO JE VEČNO. TUDI ZATO, KER JE POSTOPEK, DA BI NEKATERE TOVARIŠE ZAMENJALI,

STRAŠNO ZAPLETEN.

PO PAVLIHU



Kdor sprejme moj delež,
pripada meni.

Kdor daje,
je zmeraj srečen.

Kdor želi biti srečen,
mora dajati.

Umazane roke

Stavek: „Ne maži si rok!“
je zgrešen. Že vse preveč je
namreč takih rok, ki se izmi-
kajo. Kdor dela, si pač maže
roke. Toda s takih rok se da
brati: preteklost, sedanjost,
prihodnost našega sveta. Ro-
ke, ki sejejo in ki žanjejo, ki
gradijo in ki podirajo. Dobre
roke.





„Daj nam danes naš vsakdanji kruh!“

*Bog je oče,
naš Oče, Oče vseh.*

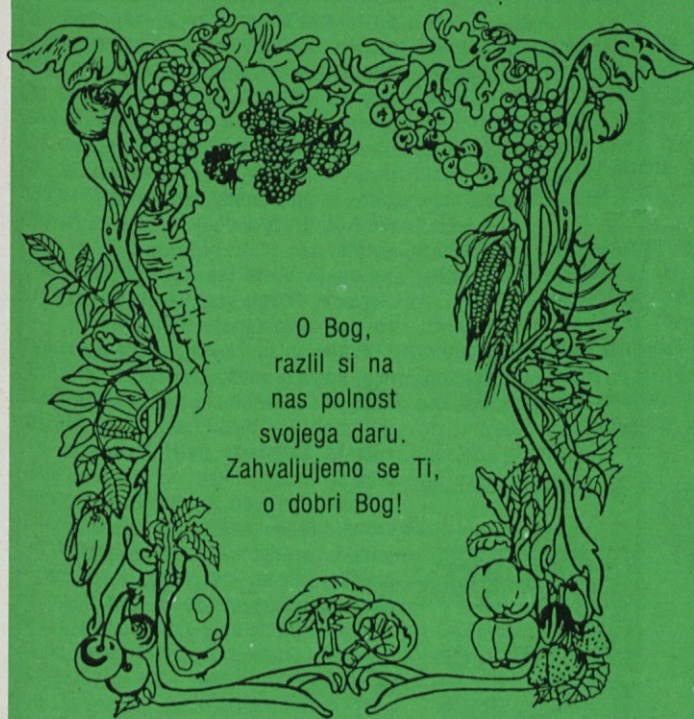
Bog daje vse in vsem:
svet, življenje, zrak, luč,
zemljo, nebo, morje.
Njegovo sonce sije
na dobre in na hudobne.
Če mnogi nimajo vsakdanjega kruha,
je to zato,
ker nekateri ne delijo od svoje mize.

Bog daje vse in vsem:
ljubezen, nežnost, srečo,
dostojanstvo, vednost, enakost.
Če mnogi nimajo svojega deleža ljubezni,
je to zato,
ker nekateri ne odpro svojega srca.

Bog daje vse in vsem:
svojega Sina, svojo Besedo,
svoje odpuščanje,
svojo Cerkev,
svoje zakramente, svojo Resnico.
Če mnogi niso rešeni,
je to zato,
ker nekateri ugašajo svojo luč.

*Bog je svet tako ljubil,
da je dal vse, celo svojega Sina.
Preostaja mu samo še prošnja:
„Otroci moji, dajte svojim bratom
danes
njihov vsakdanji kruh!“*

O Bog,
razlil si na
nas polnost
svojega daru.
Zahvaljujemo se Ti,
o dobri Bog!



**Če bi Bog blagoslovil vse, za kar ga prosimo, bi —
pravniško gledano — zagrešil kaznivo dejanje sodelovanja
pri zločinski dejavnosti.**

Jean Genet

Oh ta sobotni popoldanski verouk, oh ta nesrečna dopolnilna šola!

Res ni tako preprosto hoditi danes v šolo. Najprej dopoldanske obveznosti in skrb, stalni predmeti... Ampak samo ti stalni predmeti so danes premalo, tako mislijo skoraj vsi starši. Če hočemo, da bo naš otrok kaj veljal — bolj pošteno povedano: da se bomo mi starši bolje uveljavili — potem so seveda potrebni, tako rekoč obvezni, še mnogi dodatni krožki: plesni, baletni, klavirski, telovadni, nogometni..., da ne pozabimo še na dopolnilni pouk, na obvezni dopolnilni pouk, saj je tovarišica gotovo že poslala pismo, kjer stoji jasno črno na belem, opremljeno z grožnjo kazni, da otroci morajo priti. Na koncu pa se pojavim še jaz, nesrečni in nadležni župnik, s svojim vabilom k slovenskemu verouku in uri slovenščine!

Odrasli smo postali zadnje čase bolj občutljivi za to, koliko moramo delati. Vemo na primer, s kakšno ogromno žrtvijo so si jeklarji priborili svoj 38,5-urni delovni teden. Končno imamo pravico do oddiha! Tako je sobota naš prosti dan, župnik pa nam ga jemlje in nalaga otrokom še dodatne ure. Po pravici povedano: če bi seštel vse njihove ure, bi jih bilo verjetno več kot 38. Uničujo nam proste sobote, nalaga našim otrokom nova bremena, v življenju pa jim ta verouk tako ne bo nič koristil, nikjer jim ne bo prišel prav, posebno doma ne, kamor se bomo kmalu vrnili; prej jim bo škodoval, in kar nerodno bo povedati, da smo bili tako nemoderni, da smo pošiljali otroke tudi k fajmoštru... Kar dovolj bo, če bodo pri nemškem verouku. Napreduvali zato ne bodo nikjer, če bodo hodili še k slovenskemu verouku, škodovati bi jim pa utegnili, kot smo lahko ugotovili...

Mislili smo, da je vzgajati otroke veliko bolj preprosto. Za nameček pa otroci še stalno sprašujejo, češ ali moramo res hoditi k dopolnilnemu verouku, saj tudi drugi ne hodijo. In še slovensko se morajo tam pogovarjati, kar je prav res težko. Ko bi bila vsaj birma pred vrati, bi še nekako privolili v to dodatno breme, saj smo bili tudi mi birmani, pa naj bodo še naši otroci — ne zaradi birme same, zaradi običaja in stare mame; za naprej pa naj se potem sami odločajo. Ampak takole...

Sicer jih župnik pri verouku ne uči nič slabega... Pa vendar... In še ta ura slovenščine! Le komu koristi, saj se otroci med seboj tako pogovarjajo samo nemško...

Tako nekako premišljuje te dni skupaj s svojimi otroki in se huduje na župnika, ki pač res ne ve, kaj so

otroci, saj ni poročen, saj nima družine, saj otrok niti ne pozna...

Čudna logika. Kot da smo prišli duhovniki z Marsa, ne pa iz družin, kjer nas je bilo vsaj nekaj, en sam skoraj nikoli!

Vemo pa mi duhovniki tisto, česar marsikateri starši ne vedo: da mladih ne smemo razvajati, da jih ne smemo pomilovati, ampak da jih moramo vzgajati in jim dajati močno hrbtnico in oporo, jih pripravljati, da bodo znali biti dobri... A o tem redkokdo razmišlja.

Ko takole premišlujem, se resno sprašujem, ali smem povabiti vaše otroke k slovenskemu verouku...

Precj redno prebiram časopise in zasledujem življenje. Vedno bolj lahko ugotavljam, kako je zmeraj več mladih zapletenih v dnevne dogodke, ko so izpostavljeni modernim skušnjavam in

klonejo ter gredo na pot nasilja in zločina.

Junija so imeli na primer mladinski nogometni turnir v Beogradu. Nadobudni petnajst- in šestnajstletniki so se po tekmi, pravzaprav že kar med njo, stekli, se obmetavali s kamenjem in uporabljali kot milo orožje preklje, obite z ostrimi žebli. So pač aktivno posnemali navijače v Bruslju! Velikih kazni verjetno ne bo; če je bil pri tem kdo poškodovan, pa naj se kar lepo v uho piše — po starem, ustaljenem načelu: kdor jo pri igri dobi, naj si jo za uho zapiše.

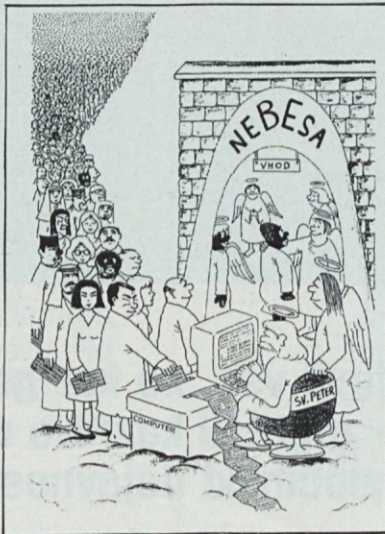
Gorje, če bi se to zgodilo vašim otrokom! Potem verjetno ne bi rekli, da so bile moje besede dobre.

Vidite, mlad človek naj bi spoznaval vse mogoče znanosti, veščine in umetnosti, za največji cilj pa pravimo, da ni potrebno izgubljati časa. **Cilj življenja je vendar priti k Bogu**, a o tem se skoraj nikjer nič več ne sliši.

Vsak dan več je mladinskih samomorov. Pred kratkim so trije štirinajstletniki naredili samomor in pustili poslovilno pismo, kjer zagotavljajo, da so imeli najboljše starše in zlat dom, pa jim je kljub temu tega življenja z vso ubijajočo tehniko že dovolj, zato so se odločili, da odidejo. Ko bi napisali vsaj, da niso imeli toplega gnezda, potem bi morda še lahko rekli, češ no ja..., tako pa stojimo pred uganko, kako je to sploh mogoče!

Verouk. Spoznavanje Boga in odkrivanje večnih vrednot. Nenadomestljivo znanje, ki odloča o osebnem duhovnem življenju. Nobena druga šola na svetu razen šole evangelija nas ne uči odpuščanja, dobrote, ljubezni, spoštovanja staršev in drugih vrednot. Otroci

(dalje na strani 35)



Še huje kot votel sod . . .

Petdesetletnik si je z marljivim delom ustvaril lepo posestvo, udoben dom, družino. Veliko časa in tudi zdravja, saj je delal v petek in svetek, je uporabil za to res veliko storitev.

Danes ima lep dom, družino, nima pa več miru. Vse domače sta popolnoma zasegla radio in televizija. Za branje česarkoli (kaj šele dobre knjige!) niso nikoli našli in ne najdejo ustreznega časa. Nikoli niso čutili potrebe, tako so se vsaj vedno izražali, po iskanju resnice, iskanju lastne podobe, želji po duhovni rasti.

Včasih so ljudje brali knjige ob goreči trski, sveči ali petrolejki, čeprav so bili še tako izmučeni od težaškega dela.

Danes pa žal mnogi le z odporom berejo kakšno resnejše delo kljub električni razsvetljavi, zadostni spočitosti in udobnemu stanovanju.

Naš petdesetletnik bi se res težko znašel pri izbiranju knjige, saj — kot je sam izjavil — ni v svojem življenju prebral niti ene same knjige. Pa tudi sicer ga ni bilo nikoli videti, da bi vsaj prelistal kak list. Tako kot on je mnogo ljudi, naših ljudi, ki so se odvadili misliti in postali ustrezna igrača vseh, ki se znajo z njimi igrati, igrati tudi s pomočjo lahkotnih ničvrednih slikanic. Moč lepe pisane besede je zanje le brneč zvon ali prazen sod . . .

Našemu junaku moči pojemajo. Kljub petdesetim letom se, potem ko je srečno poročil sina in hčer in obema zgradil nov dom, počuti že starega. Nič več se ne priganja z delom; zvečer se rad ustavi pred televizijo, a tudi ta ga je pričela dolgočasiti. Iz dolgočasje je segel po dnevniku in revialnem časopisju, vendar mu tudi to ne da pravega zadoščenja. Pri študiju je pristal tam nekje pri tretji osnovni in od takrat se ni nikoli niti od daleč potrudil, da bi si „razširjal obzorje“. Tako je danes prikrajan za zdrave — telesno in duševno — in je dvakrat starec, pa čeprav na višku človekovega ustvarjanja. Res, še huje kot prazen sod!

Ali bi mu hotel biti podoben tudi ti?

A. M.

Ljubim otroke!

Prinašali so mu tudi otročiče, da bi se jih dotaknil, učenci pa so prinašavce grajali. Ko je Jezus to videl, se je vznejevoljil in jim rekel: „Pustite otročičem, naj prihajajo k meni, in ne branite jim, za take je namreč božje kraljestvo. Resnično, povem vam: Kdor božjega kraljestva ne sprejme kakor otrok, ne pride vanj.“

(Mr 10, 13—15)

Ljubim otroke, *pravi Bog*. Hočem, da bi jim bili vsi podobni.

Starih ne maram, *pravi Bog*, razen če so še otroci.

V svojem kraljestvu hočem imeti samo otroke, tako sem sklenil pred veki.

Kljukaste otroke, grbaste otroke, nagubane otroke, otroke z belimi bradami, otroke vseh vrst, kolikor hočete, vendar pa otroke, samo otroke.

Glede tega ne morem popustiti, tako sem sklenil, za druge ni prostora.

Ljubim male otroke, *pravi Bog*, ker moja podoba v njih še ni skaljena.

Niso še skazali podobnosti, ki jo imajo z mano, novi so, čisti, brez prask, brez napak.

Kadar se ljubeznivo sklonim k njim, najdem v njih samega sebe.

Ljubim otroke, ker še rastejo, ker se še dvigajo.

Potujejo, so na poti.

Od odraslih ljudi, *pravi Bog*, pa ni več veliko pričakovati.

Ne rastejo več, ne dvigajo se več.

Ustavili so se.

To je strašno, *pravi Bog*, odrasli ljudje mislijo, da so prišli do konca.

Ljubim velike otroke, *pravi Bog*, ker se znajo še boriti, ker še grešijo.

Ne zato, ker še grešijo, saj razumete, ampak zato, ker se zavedajo, da grešijo, ker to priznajo in ker se trudijo, da bi več ne grešili.

Odraslih ljudi pa ne ljubim, *pravi Bog*, ker niso nikomur prizadejali nič hudega, ker si nimajo ničesar očitati.

Ne morem jim odpustiti, ker nimajo ničesar, kar bi jim bilo treba odpustiti.

To je presunljivo, *pravi Bog*. To je presunljivo, ker ni resnično.

Toda predvsem, *pravi Bog*, da, predvsem ljubim otroke zaradi njihovega pogleda. V njem berem, koliko let imajo.

V mojih nebesih bodo samo oči petletnih otrok, kajti ne poznam lepše stvari kot je čist pogled otroka.



Nekoč

Nekoč — vem —
 bom vstal.
 Nekoč — vem —
 se bom premaknil s svojega udobnega položaja
 in se odpravil na težko pot.
 Nekoč — vem —
 bom z močnim glasom povedal,
 kaj mi ni všeč.
 Nekoč — vem —
 bom dal svoj prispevek
 za nov,
 za boljši svet.

Dotlej pa, dotlej —
 bom obsedel v svojem udobnem naslanjaču.
 Dotlej —
 bom pomolčal.
 Dotlej —
 bom počakal.
 Dokler mi kdo drug ne poreče:
 Čas je . . .
 Ampak nihče mi tega ne reče,
 sam pa ne pridem na to,
 zato —
 čakam in
 čakam in
 čakam —
 Kaj pa morem jaz za to!

Ursula Diedrichs

Ali znamo sprejemati sočloveka?

Ker je eden izmed osnovnih problemov našega obstoja stik s sočlovekom, ne bo odveč, če se vprašamo:

Zakaj so odnosi med nami velikokrat nepristni?

Zakaj si ne upamo biti vedno to, kar smo?

Zakaj si tako redkokdaj odkrito pogledamo v oči?

Poiščimo vzrok v nas samih, saj smo celica družbe, ki nas usužnjuje.

Velikokrat smo do ljudi ozki in krivični. Obsojamo dejanja drugih.

Vsakogar imamo za takega, kakršen se kaže na zunaj. Ali sploh iščemo kdaj globljih vzrokov, ki so nekoga napeljali, da je storil neko dejanje? Pozablamo na neštete primere, ko je naš dobri namen po sili razmer ali zaradi naše nerodnosti dosegel kaj klavrnouresničitev.

Kolikokrat koga na tihem (ali celo v družbi) kritiziramo, nimamo pa poguma, da bi povedali njemu samemu, kar mu gre! Upravičeno torej domnevamo, da ravna tudi drugi z nami enako. Že to nam je lahko povod za nezaupanje. Kako bi mogli biti sproščeni ob vseh predsodkih in bojznih, češ kaj si bo kdo mislil!

Kritika je ne samo največje dobro, ki ga lahko storimo človeku, ampak je naša dolžnost. Seveda le, če je iskrena.

Tudi ni prav, da hočemo koga po vsej sili spremeniti; sprejeti ga moramo takega, kakršen je. Šele ko ga spoznamo in sprejmemo, lahko objektivno presodimo njegove napake, ki ga morda ovirajo pri zdravi rasti, ki mu ne dajo, da bi uresničil sebe v najboljši izdaji.

Naši medsebojni odnosi bi morali temeljiti na zaupanju. Skrivamo se drug pred drugim. Potem pa se kdaj slučajno srečamo in presenečeno opazimo, koliko imamo skupnega.

Za medsebojne odnose pa je nujna strpnost. Nihče ne more imeti vsestransko in v celoti prav. Vsakdo nas lahko kaj nauči ali pa ga mi česa naučimo.

Želimo si razumevanja, bojimo se obsojanja. Zato smo hkrati krivci in žrtve trde neizprososti sveta.

Kako lepo bi si bilo ogreti premrle roke ob vsakem srečanju s sočlovekom, v katerem bi gorel sveti ogenj odprtosti za nas, ko smo dobri, pa tudi ko kdaj podležemo slabemu . . .

A kremen, ki bo vžgal iskro, moramo biti najprej mi sami.

T. R.



(nadaljevanje s strani 3)

je udeležilo veliko število ljudi. Samo na Kmečko poroko v nedeljo, 11. avgusta, je prišlo več tisoč ljudi iz Mežiške doline in drugih koroških mest. Na številnih vozovih so prikazali stara kmečka opravila in običaje. Ves teden pa so se vrstile raznovrstne zabave, športne in kulturne prireditve, ki so bile za sicer sušno koroško poletje prava osvežitev.

JEZERSKO

Turistično-etnografska prireditev Ovčarski bal ob Planšarskem jezeru je na slikovit način prikazala življenje in delo prednikov. Domačini so pokazali, kako so ovce, ki se jih je nekdanje zelo veliko paslo na visokogorskih pašnikih, strigali ter volno ročno krtačili in predli. Številni obiskovalci so lahko potešili lakoto z okusnimi ovčjimi jedli in s posebno pastirsko jedjo masnekom.

KRANJ

Letošnjega jubilejnega 35. Gorenjskega sejma se je udeležilo rekordno število ljudi. Predstavniki sejma so bili mnogi, da je obiskovalce pritegnila kvaliteta ponudba in ugodni popusti za vrsto izdelkov široke porabe, ki so jih ponujali Iskra, Gorenje Tiki in številni obrtniki. Roke so si meli številni gostinci zaradi dobrega obiska in podjetje Murka, ki je prodajalo IMV-jeve avtomobile, ki so se prodajali kot sveže zemlje.

LAŠKO

Zdraviliškemu turizmu se obetajo v tem starem in znanem zdraviliškem mestu boljši časi. Ob glavni prometnici

med vrsticami

Z izrezki iz slovenskih in tujih listov skušamo prikazati resnično podobo sedanjega slovenskega trenutka. Čeprav smo pri izboru za resnico nadvse natančni, odgovarjajo končno za utemeljenost poročil njih pisci oziroma uredništva zadevnih listov.

DRUŽINA: USTVARJAM, TOREJ SEM!

Prispevki, zbrani v knjigi *Ustvarjam, torej sem!* v zbirki Znanstvenen knjižnice v založbi celjske Mohorjeve družbe, so dragocena pričevanja ljudi različnih poklicev in svetovnonazorskih opredelitev, iz matične Slovenije in od drugod.

To je dragocena knjiga iskrenih osebnih izpovedi z enim samim hoteljem: prispevati svoj delež, da bo uspešno rastlo celotno narodno drevo, da bi nam domača zemlja, na katero smo navezani kakor na življenje samo, bila še vedno domovina svobodnih in ustvarjalnih ljudi. Ta dragocena knjiga se s svojo bogato vsebino priporoča kar najbolj sama.

Pri nas znanstvenik, ki pride navzkriž s svojo ustanovo, nima druge izbire, kakor da gre v tujino!

Znana je zapora znanstvenih informacij, da bi se naš slovenski tehnični razvoj preveč ne oddaljil od jugoslovanskega poprečja.

V naši družbi narašča duh ignorance s svojim velikim nezaupanjem v ek-sistenco, ki bi bila pretežno naslonjena na stvarniške procese. Vrednotimo ljudi glede na njihovo pirpadnost — rasi, razredu, ideologiji.

Ni enakopravnosti: nekateri ljudje nimajo dostopa do vplivnejših mest, v nekem priročniku za učitelje izenačujejo nagnjenost k religiji pri mladini z njeno nagnjenostjo k mamilom, z moralno sprevrženostjo.

Strah pri nekaterih, da utegnejo v usodnem trenutku odpovedati prav ti-sti, ki danes znajo zdeklamirati vso našo ideologijo do najnovejših odenkov! Razbohotila se je velika produkcija v umetnosti, poezija s svojo povodnijo slabih, praznih, neokusnih ali celo žaljivih stihov.

Poleg vsega drugega teče v matični Sloveniji „notranja erozija (= rezje-danje naroda) ob množičnem doseljevanju z juga“.

Kmeta se polašča groza, ko vidi, „kako nemarno in neodgovorno preli-va-jo tehniki po birokratski pameti in kratkovidnem tehnokratskem umovanju rodovitno prst z betonom“. Pesnika daje zla usoda domovine: „Zemlja, ki je pojila umetnost in puntarijo, zemlja, ki je hranila revolucijo in redila revolu-cionarje, zemlja, ki je bogatila in ohranjala jezik in narodovo bit, ta zemlja je danes siromašna, kakor je siromašen kmet, ki je na njej ostal sredi in-dustrijskega, delavskega sveta.“ Kmeta so pustili na robu družbenega živ-ljenja, čeprav je najbolj trdo oral v zgodovini.

Vera v „zlati vek nove družbe“ je splahnela. „Naučena in naključana z marksizmom, ki so ga na fakulteti predavali kot edino zveličavno člove-čansko misel sploh, sva bila sveto prepričana, da je treba svet samo še spremeniti v duhu lepih idej, v katere sva verovala iskreno in predano!“

Iz zamejstva se odziva pisatelj: „Napišeš kot koroški Slovenec tekst, ki zadeva bivanjsko stisko slovenskega naroda v celoti, pa ti ga ‚domovina‘ ne mara objaviti! Napišeš knjižico kritik in polemik, ki zadevajo skupni slo-

venski kulturni prostor, pa ti obleži v miznici družbenopolitičnega cenzorja v slovenski metropoli!"

DRUŽINA, Ljubljana, 19. maja 85/8.

DRUŽINA: ČUDEŽI V MEDJUGORJU

Op. Ljubljanska TV je pred kratkim prinesla dokumentarec Čudeži v Medjugorju, ki je bil na videz brez osti proti vernim. Bistrejšim očem pa ta ost le ni ušla.

Obrotniško brezhibna kamera slika realno zasebno versko življenje tamkajšnjih vernikov in postaja iz minute v minuto bolj prepričljiva.

Proti koncu, ko se gledavec popolnoma prepriča o objektivnosti filmskega zapisa, uporabijo avtorji kratek štirisekundni trik. Posnetek z razglednice papeža Janeza Pavla II.

z rokami proti nebu mojstrsko prelijejo v posnetek jastrebov na enako modrem nebu. Sporočilo je hipno, nedvomljivo in zadostno za delovni naslov snemalnega projekta: „Nad versko zasvojenimi množicami se vedno pojavijo jastrebi“.

Res, manipulacija v dokumentarcu je na višjem nivoju, kot smo jih bili vajeni dosedaj, po namenu pa enaka običajnim komentarejm ob papeževih poteh sprave po svetu.

DRUŽINA, Ljubljana, 19. maja 85/6.

SÜDDEUTSCHE ZEITUNG: AMNESTY OBTOŽUJE JUGOSLOVANSKO VLADO

Amnesty International, organizacija za pomoč jetnikom, je obtožila Jugoslavijo težkega kršenja človekovih pravic. Londonska centrala organizacije poziva beograjsko vladu, naj neha omejevati svobodno govorjenje, zasledovati drugače misleče in prijemati ljudi zaradi nasilnega političnega delovanja. V Jugoslaviji zapro letno poprečno 540 oseb zaradi „političnih deliktov“. V večini primerov, za katere ima Amnesty dokazila, niso zaporniki zagovarjali uporabe sile, pa tudi je niso uporabljali. Londonska organizacija, ki ima več kot pol milijona članov po vsem svetu, se je posebej zavzela za 200 Jugoslovancev, ki so bili prijeti zaradi svojega političnega ali verskega prepričanja ali zaradi pripadnosti narodnim manjšinam. Ti jetniki morajo prestatati poprečno šest in pol letni odvzem svobode. Nekateri so bili obsojeni celo na do 15 let ječe.

Jetniki, za katere se Amnesty zavzema, so v 75 % Albanci s Kosova. Kot primer navajajo 18-letnega Dauta Rashanija. Gimnazijec je bil 1981 obtožen zaradi „ogrožanja družbenega reda“, ker naj bi baj napisal pesmi in spise „sovražne narave“ in jih dal brati svojim prijateljem. Z očitkom, da se je poleg tega udeležil „nacionalističnih demonstracij“, je bil Rashani obsojen na šest let ječe.

„Sovražna propaganda“ je po pisanju Amnesty International eden glavnih deliktov, zaradi katerih jugoslovanske državljane zasledujejo in obsojajo. Za obtožbo zadoščajo že zasebni pogovori in pisma, filmi in pamfleti, kot tudi pogovori s tujimi časnikarji. Nekateri Jugoslovanci so bili prijeti zaradi nedolžnih stikov z emigranti pri potovanjih v tujino ali ker so pripovedovali smešnice na račun partijskih voditeljev.

SÜDDEUTSCHE ZEITUNG, München, 29. maja 85/10.

FRANKFURTER ALLGEMEINE ZEITUNG: SLOVENSKA CERKEV ZA NARODNO SPRAVO

Ob 40-letnici konca vojne so se slovenski škofje opredelili v izjavi, ki jo je podpisal ljubljanski nadškof

Šuštar in ki je zbudila veliko pozornost, proti „črnoelemu barvanju“ takratnih dogodkov, in so poudarili



so poleti zgradili novi hotel Hum. Ima 120 kvadratnih metrov površine, 48 ležišč v enoposteljnih in dvoposteljnih sobah B-kategorije, restavracijo z dvesto sedeži, aperitiv bar s 60 sedeži in teraso z 80 sedeži. Hotel je po podražitvah stal 90 milijonov dinarjev. Izvajalska dela je opravil Ingrad Celje, za notranjo opremo je poskrbela delovna organizacija Slovenijales, okolje pa je prevzela laška komunala.

LAŠKO OB PAKI

Kulturni teden se je začel z otvoritvijo obnovljenega kulturnega doma. Obnovitvena dela so stala 30 milijonov dinarjev. Od tega je velenjska kulturna skupnost primaknila devet milijonov, nekaj je dala krajevna skupnost Šmarto ob Paki, največ pa so s prostovoljnim delom in denarjem prispevali krajanji sami. Ob tem velja gotovo še dodati, da so krajanji že leta 1939 sami izgradili kulturni dom, ki je bil med vojno porušen.

LUČE

Turistično društvo tega prijaznega kraja pod Raduho je letos priredilo Lučki dan, ki to leto praznuje svojo desetletnico. Tekmovanja se je udeležilo veliko bralcev slovenskega časopisa Delo. Pred več kot tisoč gledalci so tekmovalci morali debel hlod spremeniti v ravne deske, lotiti so se morali podiranja dreves, za zaključek pa so se pomerili v izrazito ženskem poslu — česanju volne. Albin Mlačnik, kmet izpod Raduhe, je dosegel največ točk, zato pa mu je generalni direktor Dela izročil Delovo rumeno majico.

MARIBOR

Znana Mariborska firma Swaty je letos



BISTRICA OB SOTLI

v prvem polletju izvozila za okoli 1,3 milijona dolarjev, kar je za 8 odstotkov več kot lani v istem obdobju. Umetne bruse v keramični in smolni vezi so izvozili v Italijo, Nemčijo, Kubo, Bolgarijo, Poljsko in v ZDA. Letos se jim obeta tudi večji posel z Iranom in Egiptom, s čimer jim bo verjetno uspelo uresničiti letošnji načrt izvoza.

MARIBOR

V mariborskem Akvariju so obnovili ribogojnico za sladkovodne ribe in okrasne ribice. V okviru obnovljene ribogojnice je 250 gojitvenih bazenov in karantena za sprejem uvoženih rib. Tačas gojijo okoli 150 vrst in okoli 25.000 vodnih rastlin. Slednje naj bi zadoščale zahtevam pouka v usmerjenem izobraževanju, v katerega so vključeni tudi šolski akvariji in herbariji. Iz Akvarija so letos izvozili 20.000 ribic, medtem ko so jih prejšnja leta morali uvažati. Sedaj uvažajo le še matice, ki jih potem v Akvariju množijo. Zanimanje za naše ribice v tujini se je povečalo predvsem zaradi tega, ker le-te potrebujejo veliko krajši čas za aklimatizacijo kot tiste s priobalnega območja.

NOVA GORICA

Goriški muzej na gradu Kromberk je pripravil zanimivo razstavo z naslovom Iz goriške kulture zakladnice. Razstavljena so bila likovna dela, umetni obrtni izdelki, starejši rokopisi in knjige, pomembne za spoznavanje zgodovine Primorske. Iz antične dobe je na primer zanimiv bronasti kipec miške iz 4. stoletja pred Kristusom. Po mnenju strokovnjakov je razstava dobro predstavila razvoj umetnosti in sploh kul-

dolžnost slovenske katoliške Cerkve, da dela na temelju evangelija za „osebno in narodno spravo“. V izjavi je zapisano, da so bili v tistem času mnogi pod marsikakšnim pritiskom in sami; pogosto se niso mogli prav odločiti. Iz tega je nastalo veliko duševno in telesno trpljenje. Cerkev naroča moliti za vse, ki so med vojno ali po njej izgubili življenje.

Slovenski škofje so na ta način posegli v ostro in od nekaterih režimskih funkcionarjev tudi nepošte- no razpletano razpravljanje o tistih

dogodkih na koncu vojne, ki so privedli do pomora okrog 12.000 slovenskih protikomunističnih bojevnikov; te so bili Angleži iz Koroške izročili komunističnim partizanom. Nekateri partijski funkcionarji so s trdimi besedami zavrnili sleherni poskus tudi samo človeške sprave. Da ta drža pri širokih krogih v republiki ni našla odmeva, so pokazala mnenja slovenskih razumnikov in časnikarjev.

FRANKFURTER ALLGEMEINE ZEITUNG, Frankfurt, 4. jun. 85/5.

FRANKFURTER ALLGEMEINE ZEITUNG: ZAHODNONEMŠKI KANCLER KOHL V SLOVENIJI

Oblasti in občani v Republiki Sloveniji so bili zadovoljni, da je zahodnonemški kancler izrecno izrazil željo, da sklene svoj obisk Jugoslavije v Sloveniji.

Slovenci sestavljajo 10 % jugoslovanskega prebivalstva, z delom ustvarjajo 20 % narodnega dohodka in so pri jugoslovanskem izvozu v dežele s trdno valuto udeleženi s 30 %.

Pri Kohlovem obisku so prišla nekatera splošna vprašanja zaradi posebno ozkih zvez z ZR Nemčijo bolj močno na dan, npr. težave pri jugoslovanskem izvozu v dežele Evropske skupnosti. Slovenska industrija bi morala postati sposobna prenoviti svoje proizvodne naprave, da ne bi tehnološko zaostajala. Poleg tega se Slovenija posebno zanima za izgradnjo prometnih zvez s sosedji; tudi v tem grozi, da ostanejo stvari daleč za potrebami. Trenutno se Slovenija skupaj s Hrvaško upira predlogom za nov jugoslovanski devizni sistem, ki bi tema

dvema velikima prinašavkama deviz Jugoslaviji rad vzel določene dose- danje prednosti.

Zvezni kancler Kohl se je v Ljubljani pogovarjal s predsednikom republiškega predsedstva Popitom, kot tudi s šefom vlade Šinigojem. Zatem je obiskal ljubljanskega nadškofa in slovenskega metropolita A. Šuštarja v njegovi palači. Kohl je bil prvi tuji državni gost, ki je uradno obiskal ljubljanskega nadškofa. Ta obisk je bil možen zaradi do neke mere nenapetega položaja med državo in Cerkvijo in v Sloveniji na splošno dosežene strpnosti. Nadškof je zatem v svoji hišni kapeli maševal za zveznega kanclerja, bilo je Telovo.

V ZR Nemčiji in v vseh odprtih jugoslovanskih krogih vlada enoglasno prepričanje, da Jugoslavija lahko gospodarsko ozdravi le, če se odloči za daljnosežne spremembe.

FRANKFURTER ALLGEMEINE ZEITUNG, Frankfurt, 7. jun. 85/5.

DRUŽINA:

O 31. SEJI PREDSEDSTVA RK SZDL (28. MAJA)

(V zvezi z razpravo na tej seji se vzbujajo razna vprašanja.)

Da na mnogih področjih verni v naši družbi nimajo enakih pravic in možnosti, ni treba posebej dokazovati. In tu bi se bilo treba boriti proti razlikovanju, ne pa kot krivce za

razdor obdolževati tiste, ki na neenakopravnost opozarjajo.

● Organizirana dobrodelna dejavnost v cerkvenem okviru ni dovoljena. Ali mora biti dobrodelnost pri nas res monopolizirana? Komu ta monopol koristi? Dobrodelni dejav-

nosti gotove ne. Ali bi bila res s cerkveno organizirano karitativno dejavnostjo prizadeta enotnost naše družbe, ali bi s tem res ne upoštevali temeljnih načel naše ureditve? Mnoge laične države z veseljem podpirajo različno karitativno dejavnost verskih skupnosti.

● Ali je neka oblika verskih oddaj na RTV za neverujoče res nesprijemljiva? Ali bi to pomenilo razbijanje enotnega programa, namenjenega vsem ljudem? Koliko pa je oddaj, ki so namenjene čisto vsem ljudem? Ali laičnost programa pomeni odsotnost vsega verskega? Tudi vernost je del našega narodnega življenja, zato bi bila informacija o tem nekaj povsem normalnega.

● Ali množični nazorski pluralizem res onemogoča uvedbo božiča kot dela prostega dneva? Ali bi praznovanje božiča res pomenilo zanikanje načela o ločitvi Cerkve od države, saj je bil po osvoboditvi nekaj let božič dela prost dan in še danes je več dežel na vzhodu in zahodu, ki se po ustavi držijo načela ločitve Cerkve od države, in vendar praznujejo božič.

● Ali je utemeljeno govoriti o

cerkvenih športnih igriščih, če otroci ob obisku verouka vržejo tudi žogo?

● Ali se na Teološki fakulteti res pojavljajo posamezniki, ki „kopljejo prepad med različno mislečimi ljudmi“? Ali je res vsaka kritična ocena naših razmer kopanje prepada?

Ob branju poročil z omenjene seje se človek težko znebi vtisa, da so pri nas verujoči tisti, ki so odgovorni za pojave nestrpnosti, omalovaževanja in preziranj drugačnega nazora. Ali je mogoče prezreti vse bridko in grenko, kar je bilo na račun vere in vernih izrečenega in napisanega pri nas v zadnjih 40 letih?

Tudi v naši družbi bo potrebno še marsikaj spremeniti, da bodo verni v vsej razsežnosti svojega življenja sprejeti kot enakopravni.

Pri nekaterih zahtevah s strani vernih naletimo na ugovor, češ da bi njihova izpolnitev pomenila nasprotovanje temeljnim načelom naše ustave, zlasti načelu ločitve Cerkve od države. Taki ugovori so golo izigravanje, saj vemo, da se pravna določila lahko različno tolmačijo.

DRUŽINA, Ljubljana, 16. jun. 85/3.

KATOLIŠKI GLAS: GOSPODARSTVO V DRŽAVAH REALNEGA SOCIALIZMA

Veliko in odločilno vprašanje je, ali in kako bo Kitajcem uspelo svoje zrenje bolj svobodnega in napol kapitalističnega tržnega gospodarstva spraviti v sklad s svojo marksistično politiko enopartijskega vladanja. Ta ne pozna svobode in demokracije, na kateri svobodno gospodarstvo nujno sloni, temveč zgolj pritisk in nasilje. Če se uveljavijo prosto gospodarstvo nad totalitarno državno politiko (leninizmom), bi to vodilo v propad komunizma...

Zelo poučen zgled v tem pogledu nudi Jugoslavija. Tam se že dolgo bije hud boj med ekonomisti in partijskimi oblastodržci.

Vsaj v besedi in v teoriji se je država že znatno približala svobod-

nemu trgu, kar zahodno finančništvo z vso vnemo podpira, ker mu Jugoslavija dolguje ogromne zneske. Nekaj so sicer v tem oziru (ekonomisti) desegli, a premalo, kajti kljub prizadevanju sposobnih ekonomistov in močnemu pritisku Zahoda, zlasti ZDA, zmaga partijska leninistična politika, ki ne pusti iz rok vajeti nad celotnim gospodarstvom in noče spremeniti sedanjega sistema: to bi pomenilo konec partijske absolutistične oblasti.

Tako se Jugoslavija pri vsem razglašanju „lastne poti v socializem“ zvesto drži sovjetskega vzorca marksističnega leninizma.

KATOLIŠKI GLAS, Gorica — Trst, 4. jul. 85/1.



turne dejavnosti na Primorskem od prazgodovine pa do polpreteklih časov.

PORTOROŽ

Poštni delavci so poleti razširili avtomatsko telefonsko centralo za dvajset odstotkov — namesto dosedanjih 3000 ima centrala sedaj 3600 lokalnih priključkov. Posebna komisija je razdelila 115 novih števil podjetjem, 44 obrtnikom in 420 števil zasebnikom. Preostalo je okoli 450 nerešenih prošelj, ki jih bodo lahko reševali šele, ko bodo v Portorožu postavili povsem novo centralo in tudi ustrezno razširili prostore. Sedanja naložba je stala vsega 28 milijonov dinarjev.

RAVNE NA KOROŠKEM

Koroška turistična zveza je izdala vodnik Po Mežiški dolini, ki bo obiskovalcem sveta med Peco in Uršljo goro lahko ponudil obilico zanimivih, predvsem pa koristnih informacij o tem delu Slovenije. Sto strani obsegajoča knjižica nudi številne informacije o tamkajšnjih krajih in njihovih znamenitostih, posebej pa so obdelana poglavja o pokrajini, podnebju, vodah, rastlinskem in živalskem svetu. Zgleden turistični vodnik je opremljen s 85 barvnimi fotografijami in zemljevidom Mežiške doline.

ROGAŠKA SLATINA

Cestno podjetje iz Celja je avgusta začelo graditi drugi odsek obvoznice mimo Rogaške Slatine. Medtem ko so pred tem že zgradili 1,6 km dolg odsek od kraja Tekačevo do vasi Spodnje Ngonje, je sedaj na vrsti odsek do Ločen Dola, to je do ceste Rogaška Slatina — Slojno selo. Odsek obvoznice bo dolg okrog kilometer in pol, vozišče pa bo široko šest metrov, kot je to običajno za regionalne ceste. Obvoznica, ki naj iz središča Rogaške Slatine izloči tranzitni promet, je v



srednjeročnem načrtu republiške ceste skupnosti.

SEŽANA

Znanstveni inštitut filozofske fakultete v Ljubljani je v tem obmejnem kraju pripravil okroglo mizo z naslovom „Protiturški tabori in druga utrdbena arhitektura v zahodni Sloveniji“. Udeleženci seminarja so se srečali v beneškem stolpu Tabor, ki so ga postavili pred petsto leti. Razgovor je vodil dr. Ignacij Voje, sodelovali pa so številni drugi ugledni znanstveniki.

SLOVENSKA BISTRICA

Deseti obletnici ustanovitve ženskega pevskega zbora DPD Svoboda je bil posvečen koncert, na katerem so poleg jubilarntk nastopili še pevci moškega zbora mariborskega Primata in ženski zbor iz Slovenskih Konjic. Koncert v viteški dvorani je bil razdeljen v štiri dele. V prvih treh so se predstavili posamezni sodelujoči zbori, ob sklepu pa so skupaj zapeli šest slovenskih ljudskih in umetnih pesmi. Zbor je imel že več kot 70 koncertov doma, po Sloveniji in drugod po Jugoslaviji. Zbor vodi Vinko Godec.

ŠKOFJA LOKA

Na letošnji 18. mali Groharjevi slikarski koloniji je sodelovalo okoli 200 mladih risarjev iz vse države v spremstvu 100 mentorjev na šolah. S svojimi risbami so se pridružili množici tistih, ki so v dosedanjih kolonijah upodobili staro slikovito mesto ob so-točju Sor. Kako so Škofjo Loko videli in jo naslikali letošnji udeleženci kolonije, je mogoče videti na razstavi njihovih risb v galeriji na loškem gradu. Poleg risanja so v program letošnje kolonije vključili tudi nastope mladih pevcev, instrumentalistov, recitatorjev in plesalcev iz gorenjskih šol.

KATOLIŠKI GLAS:

„... ODKAR SMO SVOBODEN IN SUVEREN NAROD“

Te samozvestne besede (v sobotni prilogi *Dela*, 22. jun. 1985) je zapisalo pero Matjaža Kmecla, prosvetnega ministra SR Slovenije. Človek bi pričakoval, da svoboden in suveren narod sam odloča, kaj se zunaj njegovih mej natisne v njegovem jeziku sme uvažati v matico.

Vsi pa vemo, kake težave ima npr. „vseslovenska revija“ *Celovski Zvon*, ki mora ob vsakem zvezku dolge mesece čakati dovoljenje iz Beograda za prihod v Slovenijo. In v *Književnih listih Dela* (27. jun. 1985) J. H. poročilo o 6./7. številu *Sodobnosti* takole končuje: „Marko Kravos se glavnemu uredniku *Sodobnosti* 'pritožuje', ker njegova, 'zbirčica' *Napisi in nadpisi ne* more iz Trsta čez mejo v Slovenijo, saj za to iz Beograda še ni dobil potrebnega dovoljenja (izšla že proti koncu 1984. leta); urednika prosi za posredovanje...“

Po le-ta, Ciril Zlobec, član CK ZKS in predsednik Zveze pisateljev Jugoslavije, Kravosu lahko pomagal — Beogradu navkljub?

Pravda za resnično svobodo in suverenost slovenskega naroda bo očitno še dolgo tekla.

KATOLIŠKI GLAS, Gorica — Trst, 4. jul. 85/2.

KATOLIŠKI GLAS:

TUDI ZA TITA PRIHAJA URA RESNICE

Ko je leta 1980 Tito umrl, je bil malodko, ki bi si upal kaj senčnega napisati o tem revolucionarju, partijskem polboggu in povojnem uspešnem državniku, ki pa je ostal do smrti diktator.

Sedaj pa je v Londonu izšla knjiga o Titu, ki njegovim oboževalcem gotovo ne bo pogodu, saj raztrga njegov mit in pokaže, da je bil le-ta zgrajen na laži in ponaredbah.

Avtorica knjige je časnikarka Nora Beloff. Svoj čas je bila v službi pri angleškem dnevniku *Observer*, ki je liberalno navdahnjen. Lani se je mudila v zvezi s pisanjem svoje knjige v Jugoslaviji, pa so oblasti hitro odkrile, kako misli o Titu, in jo izgnale.

Naslov knjige je *Pokvarjena Tito-va dediščina*. V njej pisateljica trdi (vse na podlagi virov), da je bil Tito tiran brez pomislekov, ki je izrabil dogodke zadnje vojne, da je uničil svoje tekmece, kasneje pa priklical v življenje organizacijo nevrščenih, ki dejansko brani interese štetovnega komunizma in Sovjetske zveze. Tito ni združil jugoslovanskih narodov, ampak izrabljajal njih nasprotja

za utrditev svoje oblasti. In če je res, da se je med zadnjo vojno bojeval zoper naciste, je še bolj res, da je v prvi vrsti hotel uničiti protikomunistične sile, da bi se tako dokopal do oblasti. Leta 1942 je celo poskusil skleniti pogodbo z Nemci, da bi tako strli četnike. Toda Hitler je to ponujeno roko z ogorčenjem odklonil: odločno se je uprl zavziškemu izkrcanju v Istri ali Dalmaciji, ker se je upravičeno bal, da bi bilo njegove oblasti konec. Tudi prelom z Moskvo je bil kratek. Tito ni nikdar odstopil od svojega protizahodnega počutja, podpiral je vse marksistične revolucije v deželah v razvoju, Sovjetski zvezi je dal na voljo jugoslovanske letalske postojanke, ko je Moskva intervenirala zoper Izrael na Bližnjem vzhodu. Kot voditelj nevrščenih, se je v Združenih narodih vedno postavil na stran Moskve.

Odlično razkrinkanje Titovega mita je o knjigi napisal londonski dnevnik *Daily Telegraph*. In tako menijo še premnogi.

KATOLIŠKI GLAS, Gorica-Trst, 25. jul. 85/1.

france bevk

kaplan martin čedermac

to osrednje bevkovo
delo je bil odziv na
fašistično zatiranje
beneških slovencev

Italijanska oblast v Beneški Sloveniji prepove rabo slovenskega jezika v cerkvi in celo pri verouku.

Ta prepoved silno prizadene šestdesetletnega kaplana v Vrsniku Martina Čedermaca. Slovenske katekizme poskrije. Prvo nedeljo pri maši pa spregovori zaradi strahu pred oblastjo v italijanščini. Tega mu je žal in sklone, da se bo oblasti uprl. To zaupa svoji sestri, ta pa Žefu Klinjonu, ki zahaja k njej. Žef ga ovadi oblastem.

Pri Čedermacu se zgasi orožniški poročnik. Ker ga ne more pripraviti do tega, da bi pridigal italijansko, ga odpelje k policijskemu prefektu v Čedad. Pri njem se izgovori, da je govoril le o božji besedi.

Čedermac se vrača v mraku domov. Po pogovoru s prefektom mu je jasno, da ga je ovadil Klinjon.

„Prekleti človek!“ Zamahnil je s palico predse.

Bilo je prav na ovinku, ob ozki grapi, kjer se je od klanca cepila steza in tekla do mlina. Od grmovja ob potoku se je nenadoma odluščila temna človeška senca.

„Dober večer!“

Čedermac se je prestrašil; hkrati mu je bilo nerodno, da ga je nekdo zalotil, kako sam pri sebi vzklika in maha s palico. Bil je kovač Vanc, ki je obstal pred njim; spoznal ga je po glasu in tenji.

„Bog daj!“ je nejevoljno odzdravil. „To človeka prestrašiš! Ali ne znaš drugače? Kje si bil?“

„V mlinu. Če vam je prav, lahko skupaj hodiva do vasi.“

„Zakaj bi mi ne bilo prav? Le hodiva! Nama bo krajši čas.“

In sta odšla po klancu.

„Mislili smo, da vas ne bomo več videli,“ je spregovoril Rakar po premolku.

„No, tako naglo me pa vrag ne vzame.“

Kovač se je zasmeljal.

Čedermacu je družčina iznenada dobro dela; zopet je bil med svojimi ljudmi. Pomislil je, s kakšnimi občutki je prejšnji dan odhajal. Kovača mu je neizmerno približalo, kakor da ni bilo nikoli sence med njima . . . Nekaj časa sta molče hodila.

„Ali je doma kaj novega?“ je slednjič vprašal Čedermac.

„Je!“ In Vanc je izpljunil. „Fej, hudič! Vsak dan je

kaj novega. Vsak dan lepše. Danes so bili že zopet v vasi.“

Čedermac se je ustavil in se zastrmel v senco pred seboj.

„Kaj so hoteli?“

„Katekizme so pobirali.“

Kaplan se ni začudil — ničemur več bi se ne bil čudil — vendar ga je bridko stisnilo za srce.

„Ali so bili tudi v kaplaniji?“

„Tudi. Baje so vse prevrgli, a ničesar našli.“

„V moji odsotnosti? Tega ne bi smeli!“ se je razhudil.

„Pa kaj se oni menijo,“ je zamahnil s palico in stopil dalje. „Ali so bili po vseh hišah?“

„Po vseh. Še tam so povpraševali, kjer ni otrok.“

„In ljudje?“

„Ljudje?“ je Vanc znova izpljunil. „Ljudje. Dali so katekizme. Ne bi jih hoteli vsi dati, a oni so dobro vedeli, da jih imajo. Neki hudič jim je vse povedal. Toda jaz ga nisem dal,“ se je zasmeljal. „Vrgel sem jim neke stare krpe, iz katerih sem se še jaz učil. Moji otroci ne bodo ostali brez nauka, pa če naj jih opolnoči budim in učim,“ se je razburil. „Če bi bili vsi kakor jaz, bi jim s koli dali katekizme . . .“

„Bolj previdno!“ se je Čedermac ozrl. „Tiše!“

„Vi me ne boste izdali.“

„Jaz ne! Pa te noč lahko izda. Včasih tudi noč nateguje ušesa.“

Kaplan je postrani začudeno pogledoval kovača. Misli



CELOVŠKA KOČA v Karavankah, do katere je mogoče priti z avstrijske strani (Slovenji Plajberk).

je, da ga pozna, a zdaj mu je bil nenadoma kot uganka. Kdo naj ga razume?

„Glej, pa sem mislil, da ti ni do tega,“ je glasno izgovoril svojo misel. „Da ti ni do katekizmov in do nauka . . .“

„Saj vedno hodim v cerkev. Ali ne hodim?“

„Pač. Zato, da bi me ujel za kako besedo.“

Vanc se je široko zasmejal.

„To je resnica,“ je priznal po premolku. „Tudi zato, a ne samo zato. Sem že tak, da nunciev (= duhovnikov) ne morem trpeti, zoper Boga pa nikoli nisem rekel nobene besede.“

„Pa kaj so ti storili duhovniki?“

„Meni nič. Jezi me, ker nočejo vedeti, da so tudi ubogi na svetu. Pa bi se prav oni morali potegovati za siromake.“

„Moj Bog!“ je vzklíknil Čedermac. „Vanc, ali si ob pamet? Koliko stoletij ne oznanjamo ničesar drugega kakor ljubezen do bližnjega. Ničesar drugega kakor ljubezen do bližnjega! Vedno rotimo bogate, naj imajo odprte roke, naj dajejo ubogim . . .“

„Če bi bogatini slušali. Pa so gluhi. A še to ne bi zadostovalo. Kaj bi nas poniževali z miloščino od tistega, kar so ukradli! Če bi bili duhovniki z nami, cerkvena bandera bi nosili, litanije bi prepevali, ko bi šli v boj za pravice.“

„Cerkev se ne more spuščati v take boje. Ona je za vse, za ubožce in bogatine.“

Vanc Rakar je nekaj časa bolščal predse, nato je ugovarjajoče stresnil z glavo, rekel pa ni nobene.

Čedermac je gledal v kamenje na klancu in razmišljal. Vanc je bil morda naiven prevratnež, a v svojem bistvu poštenjak, z ostrim socialnim čutom; eden izmed redkih, ki so pripravljeni tvegati vse za svoje prepričanje. Gospod Martin je čutil, da mu je morda bližji kakor kdorkoli v vasi. Poznal je ubožstvo in krivice, a o tem nikoli ni globoko razmišljal, še manj, da bi se temu s silo upiral. Boj zoper obstoječi red je imel za brezboštvo. Toda v tem trenutku so se kovačeve besede čudno ujemale z njegovimi občutki, četudi mu je še vedno ugovarjalo na dnu duše.

„Saj razumem,“ je zategnil. „Saj vse razumem. Toda bojevati se je treba v mejah zakonov.“

„Saj veste kako!“ je vrgel Rakar malce zadirčno. „Le bojujte se za slovenske pridige v mejah zakonov! Radoveden sem, koliko boste dosegli.“

Moj Bog, kako je to resnično! Gospod Martin je to stokrat občutil.

„Menda bo zmeraj tako na svetu,“ je vzdihnil. „Nikoli ne bo vse prav.“

„Ne!“ je Rakar odločno odsekal. „Pravica mora zmagati.“

Ta goreča vera v pravico je Čedermaca prijetno iznenadila; bila mu je v tolažbo.

„Res, Vanc! Tako bi moralo biti. Če bi bili vsi ljudje enakih misli, bi bilo to lahko. Pa niso. Saj vidiš, kako je. Še pri nas se najdejo ovaduh, ko bi človek mislil, da je vse enako zadelo . . .“

„Ovaduh ne bo več dolgo strašil v Vrsniku,“ je rekel kovač zagrizeno. „Vem, kdo je. S prstom bi ga lahko pokazal.“

Kaplan se je zopet ustavil in pogledal Vanca.

„Kdo?“

„Vam lahko povem. Birtič!“

Katina je stala na pragu in ga veselo, razburjeno sprejela.

Rakar je izgovoril ime brez pomisleka, s trdnim glasom, kakor da ga ne muči niti najmanjši dvom. Njega in Birtiča je razdvajala stara mržnja.

Res, Birtič je bil malce potuhnjenega pogleda, rad je usekal za hrbtom, a ovaduh ni bil, tega Čedermac ni mogel verjeti. Njegova misel se je bila po poti zagrizla v nekoga drugega in ga ni izpustila.

„Ne,“ je odmajal z glavo. „Birtič to ni! Vanc, ne sodi prenaplo, ne delaj krivic! Nekdo drug je. Menda se ne motim.“

„Kdo?“

„Tega ti zdaj ne povem.“

„Zakaj ne? Volku je treba polomiti zobe,“ je vrgel Rakar grozeče.

„Potem ti pa še posebno ne povem. Da spraviš v nesrečo sebe in vas. Ali si ob pamet?“

„Saj ne trdim, da bi ga ubil. In če bi ga tudi, bi ne bilo škode.“

Čedermaca je bilo zdaj skoraj strah kovačeve bližine. Nekaj močnega, nasilnega je velo od tega človeka. Kaplanu je bilo nasilje zmeraj zoprno in tuje, a se je zdaj vendar za hip pomudil ob vprašanju: zakaj bi ne smel tudi jaz, kar smejo drugi?

In kakor da sebi ugovarja, je rekel Vancu: „Ne, Rakar, nikar ne misli, pravice ne boš dobojeval z nasiljem in krvjo. Ljubezni ne pridobiš z mržnjo. Le verjemi!“

Vanc Rakar ni bil njegovih misli, a mu ni ugovarjal. Medtem sta dospela do vasi. Pogreznjena vsak v svojo misel sta stopala po klanecu.

Kovač se je ustavil pred svojo hišo in ponudil Čedermacu veliko, raskavo desnico.

„Dajte mi roko, gospod!“ je rekel.

„Zakaj?“

„Nič! Samo roko mi dajte!“ je vztrajal kovač.

Stisnil mu jo je tako krepko, da ga je zbolelo. V tem stiskljaju roke je bilo nekaj, kar je šlo do srca.

Katina je stala na pragu in ga veselo, razburjeno spre-

jela. Zaradi misli in občutkov, ki so ga vso pot obhajali do nje, je ni pogledal. Bil je mračen, obraz se mu je neznansko daljšal; le težko se je premagoval, da ni takoj vzrojil.

„Tu so bili,“ mu je povedala.

„Že vem,“ ji je rezko odgovoril in postavil palico v kot. „Prinesi večerjo!“

Odšel je v izbo in sedel v naslanjač.

Ob misli, da je zopet doma, ga je obšel rajske občutek ugodja; za trenutek se je sramoval togote, ki se mu je nabirala v prsih.

Katina ga je plaho pogledovala. Bila je globoko razočarana, ranjena v svojem veselju nad njegovim prihodom. Kaj mu je? Ni ga mogla razumeti.

„Ničesar niso našli,“ je rekla, ko je postavila večerjo na mizo.

„Kaj bodo našli, če pa ničesar ni!“ je nejevoljno otrese. „Čudim se le, da jim ti nisi povedala, kje naj iščejo.“

Katina je prepadena, užaljena obstala na mestu.

„Zakaj naj bi jim jaz povedala?“ je vprašala zavzeta.

„Je že dobro! Se bova že potem zgovorila! Zdaj mi prinesi kozarec vina!“

Premagoval se je, a ga je vendar vedno huje razburjalo. Jed se mu je uprla. Porinil je krožnik od sebe, vzel tobačnico, a je ni odprl, čakal je na vino.

„Počakaj za trenutek!“ je rekel, ko je postavila predenj kozarec in hotela oditi. „Ali res ničesar nisi povedala?“ jo je ostro pogledal. „Prav ničesar?“

„Moj Bog, niti besedice nisem črhnila,“ se je Katini krčevito zatresla glava. „Lahko mi verjameš. Saj jih niti dobro razumela nisem.“

„Ne govorim o današnjem dnevu,“ je naglo odsekal. „Ali nisi drugače komu kaj povedala? Ne le, kam sva skrila katekizme, ampak na splošno . . . O tem, kar se doma govori . . .“

Dekle je na videz z muko razmišljalo, di bi se spomnilo.

„Ne veš?“ Gospod Martin je zagorel kot slama, zvišal glas, a ga je takoj zopet potišal. „Ti ničesar ne veš? Ali naj ti pomagam, da se spomniš? Ali naj ti? Pa oni večer, ko sem ti rekel: ‚Nikoli več, rajši v ječo . . .‘ Ali tudi o tem nisi nikomur nič rekla?“

Katina je sklonila zardeli obraz, solze so ji stopile v oči.

„Ne vem,“ je zajecjlala. „Morda sem.“

„No, torej!“ Čedermac je bil zadovoljen, da ni lagala, a jeza ga ni popustila. „No, vidiš! Klepetulja! Baba! Komu si povedala?“

Sestra je stiskala ustnice in vsa žalostna gledala izpod čela; v tem trenutku je bila na videz kot neboljen otrok.

„Ali naj ti tudi zdaj pomagam?“

„Saj se ne spominjam . . .“

Očitna laž.

Čedermac se je dvignil, rasel skoraj do stropa in sršel vanjo.

„Ne spominjaš se?“ mu je glas nehote uhajal v višino. „Vidim, tvojemu spominu je treba pomagati. Komu si po-

vedala? Ali hočeš, da ti ga imenujem? Žefu si izklepetala. Klinjonu si vse povedala. Da ali ne?"

Prikimala je, se obrnila v steno in zajokala.

"Ha, vidiš!" je razjarjeni brat dvignil pest proti nji. "Vidiš, da je res!"

Zavedel se je, da se je preveč vdal jezi, roka mu je padla ob telesu. Saj kriči, da ga lahko sišijo v vas.

Stopil je k oknu in pogledal v noč, med tenje dreves; bilo je vse mirno in tiho.

Zaprl je šipe in stopil sestri za hrbet; ta se ni ozrla.

"Zakaj si to naredila?"

Katina je molčala in hlípala.

"Zakaj?" je vprašal strožje. "Poglej mi v obraz!"

Obrnila se je, a ga ni mogla pogledati; povešala je ob-jokane oči.

"Saj ne vem zakaj," so se besede trgale iz nje. "Kar tako . . . ne da bi hotela . . . ker sva govorila . . ."

Čedermac se je lovil po izbi, kakor da teče za senco, ki se je lomila na stenah.

"Kar tako! Ker sta govorila! . . . Vse, kar slišiš in vidiš, povej! Vse! Po vsej vasi raztrobi! Ali si mu povedala tudi, kam sva skrila knjige?" je nenadoma obstal.

Ob bridki misli, da je za vedno zapravila bratovo zaupanje, je Katina zopet glasno zahlípala.

"Slišijo te!" je Čedermac siknil pritišano. "Ali si mu povedala tudi to?"

"Ne. Saj sem prisegla."

Kaplan je med hojo po izbi preslišal, kdaj se je sestra na tiho izmuznila skozi vrata. Jeza ga je popuščala, v prsih se mu je jasnilo kot nebo po nevihti.

Katina se mu je zasmilila, pretrd je bil z njo, obšlo ga je sramovanje. Ženska je, zato je povedala; kriv je on, ker ji je zaupal.

Nazadnje mu tudi ni bilo toliko do tega, če so oblasti izvedele za tiste besede. Šlo mu je le za to, da izve, kdo ovaja, da se bo vedel ravnati, a ga je potem jeza potegnila za seboj. Klinjon! Žef Klinjon! Pa zakaj je bila prav do njega tako zaupljiva?

Obšla ga je nova misel, ga vroče spreletela do nog in mu pognala kri v obraz. Žef, dve leti starejši od Katine, glede deklet na slabem glasu, se je morda z dvojnim namenom prihulil v hišo. Dekletu je zmešal glavo, da je la-že bezal iz nje. Katina je nepreračunljiva, vrag vedi, kaj ji polje v krvi. Saj čuti, da je nesrečna v tej samoti, v družini pustega brata. Lahko ji je zmešati glavo, zatra-pana ženska pa ne ve, kaj dela. Obiskoval jo je za nje-govim hrbtom, že vsa vas šepeta in se mu smeje . . .

Postal je in posluhnil; v sobi nad njim, kjer je prej sli-šal ropot, je bilo vse tiho. Odšel je po stopnicah in vstopil. Katina je opravljena za pot stala ob postelji in si z robcem otirala oči; pred njo je ležal kovček.

"Katina!" se je zamolklo odhrkal. "Ali je bil Žef pogo-to tu?"

Ni mu odgovorila.

Glavo ji je zmešal, je Čedermac grenko pomislil. Le zato ga je oni večer za gričem še v mraku spoznala.

Obhajala ga je cela reč občutkov; ni vedel, kaj naj na-redi . . .

Katina je vzela kovček in odšla proti vratom.



"Kam?"

"Domov," je rekla tiho med jokom. "Domov grem, ker si tak z menoj . . . Vedno si tako trd z menoj . . ."

"Le pojdi! Mi vsaj ne boš delala sramote!"

Odšel je v izbo, postal in poslušal, kako sestra počasi odhaja. Pričakuje, da jo pokliče nazaj. Ni je poklical. Le naj gre! Igra, ki se je ponavljala vsakokrat, kadar jo je posebno hudo prijel. Vselej je prišla samo do cerkve in se je sama vrnila. Zdaj se ne bo, preveč se čuti krivo.

Doma ne bo mogla ostati; naj se le nauči, kako se živi po svetu! Vrnila se bo prej ali slej in bo kot ovčica, vse muhe jo bodo minile. Nenadno ga je obšla misel na ma-ter in ga navdala z grozo. Stopil je pred hišo in se zastrmel proti cerkvi. V mraku je zagledal temno posta-vo, ki se je počasi oddaljevala.

"Katina!" je poklical pritišano.

Tenja je obstala.

"Katina!" Čedermac je stopil proti nji. "Le pojdi do-mov, le zagrèni materi zadnje ure! Le pojdi!"

Katina se je molče vrnila . . .

Gospod Martin je stopil v izbo, se izčrpan sesedel, sklonil glavo in vzdihnil iz dna duše.

BILO JE ŽE KONEC POLETJA.

Tiha in prijazna, brez viharjev in neviht je bila nasto-pila jesen. Niti najmanjši oblček ni kazil modrine neba; sonce je svetlo sijalo, dasi je iz dneva v dan slabela nje-gova toplota. Listje je polagoma rjavelo, gozdovi in obronki so od dne do dne bolj spreminjali barve.

Bregovi Mije in Matajurja so postali nekam sirotni in

goli. Nizko grmičje, ki je raslo ob skalah, se je barvalo krvavo rdeče; bilo je videti, kakor da na rončinah gorijo nevidni plameni.

Noči so bile temne, hladne, kadar ni bilo vetra, mrtvaško tihe. Kdaj pa kdaj so se v mraku oglasile le lisice, ali pa je tihoto pretrgal klic sove.

Kaplan Čedermac je sedel v izbi in strmел v porumele liste duhovnijske kronike. Po obrazu so se mu igrali sončni žarki, ki so prodirali skozi porjavelo listje trte pred hišo.

Tiste čase je le po nujnih opravih odhajal zdoma. Izmučilo ga je bilo duševno in telesno, želel si je počitka.

Vendar mu doma še nikoli ni bilo tako pusto in samotno. Katina je bila slej ko prej zakrknjena; kazala je užaljen, negiben obraz kot soha. Saj nikoli nista bila gostih besed, a ta trdi molk, ki mu je spreminjal dom v mrtvašnico, je Čedermaca vendarle žalil in jezil.

Včasih se ji je napeto zagledal v obraz. Ali umira od ljubezni ali ne more pozabiti njegovega trdega nastopa?

Katina je bila zaprta, vsa zagrknjena; niti najmanjši špranje, skozi katero bi ji pogledal v dušo.

Podnevi je najrajši s kako knjigo v roki posedal v jesenskem soncu za hišo. Saj ni bral, knjigo je le iz navede jemal s seboj, zaprto je držal na kolenu. Misli so mu brez prestanka snovale, zapleten je bil vanje ko v pajčevino.

Burni razgovor s prefektom se mu je vtisnil za vse življenje. Besede, misli, vtisi so mu bili spočetka nejasni, motni, kot zblojena voda. Le počasi so se mu vedrili, se urejali, da jih je lahko pregledal kot pokrajino z višine. Dogodek, ki ga je v duhu venomer obnavljal in se grizel: tako bi bil moral reči, tako odgovoriti... Zakaj mu ni omenil podkupovanja? Zdelo se mu je, da se mu še zdaj porajajo pametne besede, ostre kot udarci brušene sekire. Kakor da bi bil od njih odvisen uspeh in bi bil z njimi lahko preprečil nekaj, kar se morda ni dalo več preprečiti.

In vendar mu ni bilo žal tistega razgovora. Prej je bil preprost starec, ki je otroško verjel v človeško pravico, zdaj se je nenadoma znašel pred prepadom. Ljubša mu je bila bridka jasnost kot mrak, v katerem strašijo nerazločne sence.

Kako različni občutki so ga takrat obhajali, cela zmeda, a se jim ni utegnil vdajati, zdaj so se mu znova porajali. Razgrnil jih je pred seboj kot knjigo podob in podživiljal njihovo grenkobo.

Ne, zaradi tistih besed, ki jih je bil rekel Katini, se ni več mučil, le z nasmeškom je mislil nanje. Ni ga plašila grožnja, misel nanjo je potisnil v ozadje, le kdaj pa kdaj mu je vstala iz spodnje zavesti.

Toda kadarkoli je z vrta za hišo pogledal čez obronke in na dolino pod seboj, so se mu vlažno, a hkrati ježno zasvetile oči. Obsojeni na smrt?

Bilo mu je bridko, tako bridko, da se nič na svetu ni dalo primerjati s to bridkostjo. Še nikoli ni občutil tako vroče ljubezni do te zemlje in do teh ljudi. Obogatila ga je s čustvom, ki ga prej ni poznal in ki bi ga ne bil menjal z nobeno sladkostjo.

Pogled mu je šel v daljavo, duh mu je splaval daleč v

preteklost. Kakor da je iz nje črpal tolažbo, so se mu zjasnile oči. Kdo si, ki si obsodil? Ali mar nimamo več toliko življenjskih sil, da bi to prenesli?

Zagledal se je v rjavo prst pred seboj, v šop zelenega plevela in nagnil glavo...

Zaključki razmišljanja, ki jih je zadnje dni pestoval in negoval kot dete. Misel, ki ga je ves čas obletaval. Odpodil jo je zdaj pa zdaj, da bi si prihranil bridkost, že mu je zopet sedela na duši. Saj ga ni mučila ena sama bolečina, bilo jih je sto, ena hujša od druge.

Cerkev te krivice ne more in ne sme potrditi. V to je moral verovati trdno kot v Boga. Kar je bilo izven tega, mu je vzbujalo grozo. A kakor je bila v nekaterih trenutkih vera trdna, se mu je zdaj pa zdaj znova porajal grenek dvom, ki ga je begal že prve dni. Odganjal ga je in se trpil z očitki.

„Bog, moj Bog!“

In je bežal pred to mislijo, se zatekal k otroškim ničevostim, da bi se raztresel. Pregledoval je stare spise, stara pisma, zapiske in ničeve spomine, na katere je bil že pozabil...

Danes je zadel na staro kroniko, ki je ležala v spodnjem predalu pisalne mize, založene s spisi. Ko je bil prišel v Vrsnik, jo je iztaknil v zakristiji. Pozneje mu je le še dvakrat ali trikrat zašla v roke.

Velika, v sivo platno vezana knjiga z rjavimi listi, ki so močno zaudarjali po plesni, že razjedena od moljev. Na



prvi strani je bilo napisano z velikimi, ležečimi, neenakimi črkami: „Kronika duhovnije svetega Jurija.“ Spodaj je bila narisana letnica. Pisava njegovega prednika. Bilo je ganljivo in vzbujalo je nasmeh, kako se je trudil, da bi napis okrasil z umetnimi vijugami in cveticami; le slabo se mu je posrečilo.

Gospod Martin je obračal list za listom in bral. Saj je bil nekoč že vse prebral, a stokrat pozabil, zdaj se mu je zdelo novo. Kazno je bilo, da je kronist polovico napisal po spominu, v enem dušku, le s površno navedbo letnic.

Vsakdanji dogodki samotne vasi, nič velikega, nič presrejšivega.

Požar! Ena samo beseda, pet črk . . . Sikajoči plameni, vpitje in tarnanje . . .

Čedermacu je bilo ob branju toplo ob duši. Kakor da se mu je srce povezalo s preteklostjo tega kraja in mu zveni kot struna . . . Predavnimi leti je bila pogorela kaplanija . . . V vasi je hudo razsajala otroška bolezen, v vsaki hiši je ležal mrlj . . . Prezidali so pročelje in lopo cerkve, dozidali zvonik . . . In zopet požar: v vasi so do tal pogorele tri hiše; neka starka, ki je rešila vnučka iz plamenov, je umrla od opeklin . . . In še in še . . . Vse popisano v domači slovenščini, s preprostimi besedami; pisec se je pogosto lovil za izrazi, pomagal si je z latinščino . . .

Prelistal je do zadnje strani, prebral zadnjo vrstico, se oslonil in zamislil. Njegova roka je bila napisala le dve strani kronike. Svetovna vojna, imena padlih, vdor Nemcev skozi Nadiško dolino, ko so se ljudje v strahu zatekli v Landarsko jamo . . . Leta njegovega pastirovanja so bila borna z važnimi dogodki.

Dotlej mu nikoli ni prišlo na misel, da bi zapisal največji in hkrati najžalostnejši dogodek duhovnije. Zdaj pa je roka v trenutku sama segla po peresu. Pomočil ga je, že ga je vrgel po mizi in se zgrabil za čelo.

Le kako bi bilo to mogoče izraziti z nekaj suhimi besedami? Požar! Ena sama beseda, pet črk, a ni človeka s tako borno domišljijo, da bi si ne znal naslikati vse njene strahote. Sikajoči plameni, vpitje in tarnanje, črna predstava bližnje prihodnosti brez doma in kruha. A kaj bodo zanamci brali iz njegovih besed — če jih bodo znali brati? Morda jih bo spomnilo le, da so nekoč govorili drug jezik.

Vzdihnil je in se prepaden ozrl okrog, kakor da je zablodil v goščavi. Kaj se ni bil lotil tega branja, da bi ubežal razmišljanju? Naj se je zatekel v deželo sanj, po ovinku se je zopet vrnil k svoji rani.

Znova je zgrabil za pero, ki mu je glasno drsalo po papirju. „Leta Gospodovega tisoč devetsto triinšesetega . . .“

Ustavil se je in nekaj časa strmel v zapisano. Nato se je dvignil od mize . . . Zapisal bo, ko pride čas . . .

Dva dni potem, ko je prišel ukaz, ki je prepovedoval slovensko molitev in petje, se je gospod Martin napotil k donu Jeremiji.

Ni ga našel samega; imel je dva gosta: Potokarja in monsignorja Borellija, čigar mati je bila iz Sušnja. Bil je v najlepših letih, dostojanstveno miren; vsako leto, najrajši na jesen, je prihajal za teden ali dva na oddih v hribe.

Pogovor je nanesel na „ferman“, kakor je Potokar posmehljivo imenoval zadnji ukaz, in nekoliko razburil duhove. Monsignor, ki ni poznal jezika svoje matere, ni soglašal z mnenjem drugih gospodov; nastal je spor, tu pa tam precej strupen, četudi se je gibal v mejah spodobnosti.

Čedermacu je potrla, bridko se je zamislil. Ali je imel španjut prav, ko je govoril o gledanju nekaterih cerkvenih krogov? Vsaka beseda, ki jo je slišal, mu je kot mōra legla na srce.

Ko sta s Potokarjem stopila na prosto in odhajala proti domu, se je globoko oddahnil.

Nekaj časa sta imela isto pot. Ko sta stopala po bregu od kaplanije, ki je stala sredi cvetičanih gred, sta dolgo molčala.

Svetel jesenski dan se je že nagibal proti večeru. Sonce je še zmeraj stalo na nebu, le na nekatere obronke je bila že legla senca. Oblaki na zahodu so bili raztegnjeni v ozka povesma, goreli so v čudovitih barvah, kakor da se v njih zrcali neka bajna, rajska dežela.

Čedermac je z zanimanjem opazoval to zemljo, ki mu je bila znana že iz otroških let in mu vzbujala spomine. Tja je z materjo zahajal k maši, tam so se mu prvič odprle skrivnosti knjig.

Tudi cerkev z belim zvonikom je stala na samem, vas pa je bila razdeljena v tri skupine hiš. Pobočje je bilo pusto, suho; ležalo je na soncu, redka drevesa so dajala le malo sence.

Hodila sta vštric po širokem kolovozu, noge so se jima spotikale na suhih kolesnicah.

Zatopljena vsak v svoje misli sta prešla prvo skupino hiš; tedaj se je Potokar ozrl po Čedermacu.

„Ali si ga slišal?“ se je trdo nasmehnil. „Mislim monsignorja.“

Čedermacu so navdajale iste misli.

„Ne morem se načuditi. Pa ga je rodila slovenska mati.“

„Koliko takih ljudi so že rodile slovenske matere! Poglej Skubina! Ta ima tudi slovenskega očeta. Kri ni vse. Ne vem, kaj odločuje. Vzgoja, slaboten značaj, močan vpliv okolice.“

„Pa Morandini?“ Čedermac se je za trenutek ustavil. „Kaj naj rečemo o Morandiniju?“

„Saj, saj. Toda ta je iz drugačnega testa. Samorasel, ne dá se vplivati; pa srce in glava sta mu na pravem mestu. Pozna nas in nas je vzljubil; krščanstvo mu ni prazna beseda.“

iz našega zdomstva

anglija

In zasvetil je naš *Slovenski dan* v letu Gospodovem 1985. Tokrat v Bedfordu in prav na binokšni praznik.

Prava ljubezen je služba, strežba, žrtvovanje... In ljubezen je vedno luč, ki sveti v temi. Ljubezen je vedno rodovitna. Kaj vse je danes ljubezen rodila! Slovenski dan v Bedfordu je njen otrok.

Slovenski dan nas združuje tudi v naši osnovni človeški nalogi, smislu našega življenja na zemlji: iščite najprej božje kraljestvo... Zato je Slovenski dan tudi vedno šola in hkrati spričevalo te naše poklicanosti. Uči nas in hkrati vpraša: ali zna mo ljubiti zastoj.

Zato pojemo danes hvalnice tej ljubezni! Hvalnice hvaležnosti in ve-

Slovenski šopek iz Bedforda



razširi, raztegni se krog domovine...
kamor stopi mi noga — na tvojih sem tleh...
kamor nese me jadro — na tvojih valeh...
kamor hoče srce — pri svojih ljudeh...

(oton župančič)

selja nad vašo pripravljenostjo — da ste prišli, žrtvovali čas in denar, da rečemo drug drugemu: pozdravljen brat, pozdravljena sestra! In vprašamo drug drugega — kako ti gre; zaželimo drug drugemu vse najboljše.

Tako je bilo povedano na našem Slovenskem dnevu.

26. maja zvečer je župnik takole zapisal v svoj dnevnik: živeli so veselje srečanja. Veselje je bilo živo. Sonce je bilo v obrazih. Nekaj smo se najbrž spet naučili. Žrtev prihoda je rodila luč med nami, ki je Emanuel — Kristus. Vsi so istega mnenja, da je bilo lepo, zlasti v cerkvi.

Ljudje nas iščejo, da nalože na nas svoje križe. Svoj križ mora vsak zase nositi. Iščejo se pa Cirenejci in so zelo cenjeni.

posledicami srčne bolezni 79 let stari g. Anton Kosmač, oče Emila Kosmača. Vsa leta po vojni je delal v VÖEST-u do upokojitve. Po rodu je bil iz Slovenskega Javornika, po poklicu železar. Pokopali smo ga 28. maja na pokopališču sv. Barbare v Linzu. Izseljenski duhovnik ga je v času bolezni večkrat obiskal. V večnost je odšel lepo pripravljen.

Ga. Ljudmila Kerec, ki je bila pred leti operirana na srcu in jo je zadela potem možganska kap, se je morala spet za nekaj časa zateči v bolnico. Želimo ji, da bi se opomogla in da bi Bogu vdano prenašala bolezen. Njen mož g. Anton vzgledno skrbi zanjo, kar v današnjih razrvanih časih ni tako samo po sebi umevno.

Med vesele dogodke spada rojstvo malega Wolfganga Leeba, sina prvorojenca ge. Toni, rojene Zore. Luč sveta je zagledal junija v bolnici usmiljenih bratov. Staršema k prvorojencu iskreno čestitamo.

Naše službe božje so zelo različno obiskovane. Včasih nas je kar precej, včasih pa duhovnika spravljajo v stisko vesti. Vprašuje se, ali je res še potreben v Linzu, ko je takšno pomanjkanje duhovnikov, da so mnoge župnije brez dušnega pastirja. Zelo dobro je bila obiskana maša 2. junija, ki smo jo imeli izjemoma v uršulinski cerkvi.

Življenje v slovenskem centru je še kar živahno. V nedeljo, 7. julija, smo imeli lepo proslavo ob 1100-letnici smrti sv. Metoda. G. Humar je okviril sliko svetih bratov, ki sedaj visi na steni v centru. Tudi godov smo precej obhajali v tem času: 23. junija god Ivana Tkalca, seveda tudi Tonetov in Tončk, zraven

avstrija

GORNJA AVSTRIJA

LINZ — Od zadnjega poročila o življenju v slovenski katoliški Misiji se je marsikaj zgodilo, veselega in žalostnega.

Med žalostnimi novicami je najprej smrt g. Ivana Bardarskega. Več mesecev je bolehal na jetrih in iskal zdravja v bolnici usmiljenih bratov v Linzu. Par ur pred smrtjo so ga pripeljali domov, kjer je 17. junija zaključil svoje zemeljsko potovanje. Pogrebna maša in pogreb je bil v petek, 21. junija, v Astenu. Sinovoma Blagu in Mihaelu iskreno sožalje.

Še en smrtni primer smo imeli. V splošni bolnici v Linzu je umrl za

nekaj rojstnih dnevo. Slavlenci so vedno plačali vso pijačo.

Tudi počitnice smo med tem imeli. Ker je kar 21 obiskovavcev naše ga bogoslužja 20. julija odšlo v Atomske toplice v Slovenijo, smo imeli mašo 14. julija, potem pa do Velikega Šmarna slovenskega bogoslužja ni bilo.

SALZBURŠKA

SALZBURG — Majsko bogoslužje je bilo dobro obiskano, slabše pa v juniju. Zaradi počitnic sta odpadli maši v juliju in avgustu.

Slovenska bogoslovna akademija v Salzburgu je organizirala v kapteljski dvorani *koncert slovenskih pesmi*, ki je bil v nedeljo, 9. junija. Gostoval je mešani pevski zbor od Sv. Primoža iz Podjune in moški kvintet prav od tam. Pevci so zelo dobro peli. Morda izbor pesmi ni bil najbolj posrečen. Pogrešali smo znane koroške narodne pesmi, ki so izredno melodične. Kljub temu moramo tako bogoslovcem in pevcem k prireditvi iskreno čestitati. Koncerta se je udeležilo precej rojakov iz Freilassinga, pa tudi nekaj salzburskih Slovencev in Kärferjeva družina iz Halleina.

Slovenska Bogoslovna akademija je 26. junija zaključila svoje delovno leto. Skozi šolsko leto so se študentje teologije zbirali ob sredah k skupni maši. Nato pa so se sestali v dvorani, kjer so razpravljali o perečih vprašanjih. Eden od večerov je bil posvečen pesniku prof. Kocbeku in njegovemu vplivu na slov. katoliško gibanje, drug zopet koroškemu rojaku škofu dr. Rožmanu. Zadnjo sredo v maju so se zbrali pri duhovnem asistentu Akademije dr. Nacetu Lavrenčiču Niederalmu. Na zadnjem sestanku pa so razpravljali o preteklem delu.

TENNECK — Junijsko bogoslužje je bilo dobro obiskano, v juliju nas je bilo pa tako malo, kakor še nikoli ne. Hvala tistim, ki so prišli. Če ne bi bilo nekaj zvestih duš, bi bilo res hudo.

Ga. Frančiška Cimerman se je morala zaradi obrabe kosti v kolkih podvreči operaciji. Junija je bila operirana na Dunaju, nato se je mu-

dila v okrevališču na Nižjem Avstrijskem. V avgustu sta pa z možem Dragom odšla za stalno domov v Ljutomer, kjer ima ga. Frančiška svojo hišo. Izselski duhovnik jima izreka vso zahvalo za pomoč in oskrbo. Dolga leta je bil deležen njune gostoljubnosti na Windbühlu. Naj jima dobri Bog poplača, kar sta dobrega storila.

G. Vinko Mlinarič se je ponesrečil in se je moral zateči v bolnico v Schwarzbach. Želimo mu, da bi se čim prej spravil spet na noge.

ŠTAJERSKA

GRAZ — Nekdanji izselski duhovnik na Štajerskem, g. Janez Hafner, je v vsej tihoti obhajal 80-letnico življenja. Ni hotel nobenih slovesnosti. Pa ga je prav na sam rojstni dan obiskal narodni direktor izselskih duhovnikov škof dr. Stanislav Lenič. G. Janez je takoj po vojni prevzel slovensko dušno pastirstvo na avstrijskem Štajerskem in vpeljal redno mašo v Gradcu. Poleg tedanjih beguncev je poiskal z izredno marljivostjo tudi druge Slovence, ki so med obema vojnoma prišli na Štajersko s trebuhom za kruhom. Največ med njimi je bilo služkinj, veliko pa tudi slovenskih redovnic. G. Hafner je bil v osebnih zadevah vedno zelo skromen, mož zgodnjega vstajanja in molitve. Dokler so mu moči dopuščale je hodil maševat v zavod za slepe. Ob 40-letnici mašništva je stopil v pokoj kot izselski duhovnik. Duhovniško delo je pa tudi potem opravljal. Zadnja leta se je preselil v dom sv. Jožefa, ki ga vzdržuje škofija za ostarele duhovnike. Ob 80-letnici se mu narodni delegat za slovensko izselsko dušno pastirstvo iskreno zahvaljuje za vse storjeno delo, pa tudi za lep duhovniški vzgled. Bog ga živi!

Sedanji izselski duhovnik, ki obenem študira na graški univerzi umetnost, minorit p. Andrej Kropelj, je s pomočjo rojakov spremenil zapuščeno klet v minoritskem samostanu v lepo dvoranico. Denar je dala na razpolago škofija. Je res lepo in prijetno v njej. Bog daj, da bi graški Slovenci radi tja prihajali in

se zbirali k skupnim pogovorom in k razvedrilu. Vsi bi bili lahko veseli, če bi imeli tak prostor na voljo. P. Andreju je treba k zamisli le čestitati.

KOROŠKA

Že dolgo ni bilo poročila iz Spitala. Hvala Bogu, v zadnjem času med Slovenci ni bilo smrtnih primerov. Primerno pa je, da poročamo o najstarejši spittalski Slovenki.

12. julija je dopolnila 90 let ga. Kristina Mrak, rojena Manfreda. Rojena je bila v Podmelcu pri Sv. Luciji ob Soči (Most na Soči). Izhaja iz kmečke družine z desetimi otroki in prav ona je „desetnica“. V šolo je hodila nekaj let v Gorico, nato pa v Wolfsberg na Koroškem. Leta 1923 se je poročila z davčnim uradnikom Viktorjem Mrakom, doma iz Bače na Tolminskem. Rodili so se ji 4 otroci, od katerih živita še dve hčeri: Krista, poročena Krek in Jelka, poročena Dolinar, ki je letos praznovala 60-letnico in živi tudi v Spitalu. Po poroki sta živela z možem 11 let v Kranjski gori, nato 4 leta v Ljutomeru in Ormožu. Malo pred vojno je bil mož prestavljen v Skopje, odkoder so jih leta 1941 Bolgari pregnali. Vojna leta so preživeli v Ljubljani.

Leta 1945 so kot begunci prišli v Avstrijo in sicer v Spittal ob Dravi, kjer živi ga. Kristina že 40 let. V

Ga. Kristina Mrak je obhajala 90-letnico življenja.



nekdanjem taborišču je bila posebej poznana kot čuvar „horjulskega gradu“. Iz Horjula je namreč bežalo dosti mladih deklet brez staršev. Zanje je ga. Markova prevzela odgovornost in res po materinsko skrbela, da ni bilo kaj narobe. Fantje so hrepeneče hodili okrog tega „gradu“, a vstopa ni bilo zanje. Zveze na obe strani je posredoval nekdanji horjulski kaplan. Leta 1948 so se prva dekleta izselila v Kanado, nekatere kasneje v ZDA in Argentino, kjer so se poročila skoraj vsa in je večina srečno poročena. Gotovo je k temu poleg organizacij dosti pripomogla nekoliko trda a ljubezniva vzgoja Mrakove mame, ki so jo dekleta res rade imele.

Leta 1966 ji je umrl njen mož Viktor. Ona od takrat živi v mali hišici. Vse življenje je rada hodila dnevno v cerkev. Šele ko jo je pred leti začela tretji naduha, se je morala omejiti na nedeljski obisk maše. Gospe Mrakovi k njenemu življenjskemu jubileju čestita tudi Naša luč. Za rojstni dan se je je spomnila tudi občina in špitalski dekan. Bog jo ohrani, saj je po duhu še vedno mladostna.

Dosti hudo nesrečo je doživela ga. Marica Ornik. Ko se je z dela peljala skozi Aich domov v Oberamlach s kolesom, jo je nek mlad kolesar podrl. Padla je tako nesrečno, da je dobila hud pretres možganov in motnjo v ravnotežju. Dvakrat je bila zavoljo tega že v bolnici, pa se zdravstveno stanje še vedno ni tako zboljšalo, da bi mogla spet na delo. Gospe Marici želimo, da bi popolnoma okrevala.

PREDARLSKA

Letos 12. junija je obhajal dr. Anton Röger 70-letnico svojega življenja. Rodil se je v Ljubljani. Obiskoval je klasično gimnazijo in že kot študent deloval v katoliških organizacijah. Bil je med prvimi mladci Kristusa Kralja, kasnejši dijaški Kat. akciji. Tudi na univerzi je ostal zvest katoliškemu idealom. Študiral je pravo in študije zaključil z doktoratom. Kot zvest sin Cerkve je sledil smernicam, ki jih je Pij XI. dal v okrožnici Divini Redemptoris, ki je obsodila ideološki komunizem in se



70-letnik dr. Tone Röger

ni dal zapeljati v protikrščanske vode. Ob zlomu je ostal doma, ker mu vest ni nič očitala, da bi se pregrešil proti narodu. Dr. Röger je bil po vojni obsojen najprej na 18 let zapor. Kazen so mu potem znižali na 10 let. Ko je 3 leta odsedel, je bil pomiloščen, pa takoj spet odpeljan na OZNO in zaradi razširjanja „alarmantnih vesti“ ponovno obsojen na 2 leti zapor, ki jih je odsedel. Leta 1950 je bil izpuščen. Ko je bil na svobodi, se je poročil z go. Marijo Havlinovo iz Tržiča, ki je bila tudi 7 mesecev v zaporu (leta 1948). Ker je imel sorodnike v Avstriji, se je leta 1958 izselil, najprej nekaj časa v Gradec, nato pa še isto leto v Bregenz, kjer je delal vsa leta do upokojitve kot jurist v sorodnikovem podjetju.

V Bregenzu je porabil vse svoje zveze v prid slovenskih zdomcev, ki so začeli prihajati na Predarlško. V veliki meri je tudi njegova zasluga, da je prišlo do ustanovitve slov. kat. Misije na Predarlškem in do slovenske šole za otroke zdomcev. Njegove intervencije pri deželni vladi, na raznih uradih in na škofiji so vedno imele svojo težo.

Slovenskim dušnim pastirjem (p. Štefanu, g. Permušu in potem g. Žagarju) je stal vedno ob strani. Gostil je kulturno življenje med Slovenci. Pri delu ga je podpirala njegova žena, ga. Marija. Z leti je prišla sladkorna bolezen, zaradi katere je moral iti v pokoj. Sedaj je privezan zaradi amputacije na voziček. Pa to g. dr. Antona ne ovira, da ne bi redno prihajal k slovenski božji službi.

Res je lep vzgled vsem rojakom. Na žalost pa je mnogim vsak še tako majhen vzrok zadosten, da se čuti upravičenega in se domače božje službe ne udeleži.

G. dr. Antonu želimo še veliko letih, pa tudi, da bi trpljenje, ki ga mora prenašati, res potrpežljivo prenašal. Križa teža in plačilo! Bog povrni za vse storjeno dobro in za lep življenjski zgled.

Izlet v München — Nekaj let nazaj smo za praznik Vnebohoda šli v kakšno znano romarsko središče kot sta Lurd ali Ptujška gora. Za to pot smo potrebovali več dni. Za mnoge je bila to žrtev: dobiti dopust ali pa se odpovedati letnemu dopustu za kakšen dan. Zato smo lansko leto le s težavo nabrali skupino za romanje v Lurd.

Načrt za letošnje romanje je bil Maria Zell na avstrijskem Štajerskem. Prav zaradi večdnevnega potovanja se je večji del Slovencev odločil za enodnevni izlet v München.

Na sam praznik smo se v zgodnjih jutranjih urah odpeljali po Rhenski dolini, ki je bila vsa v cvetju. Pomlad je vzbrstela kljub dolgemu mrazu in slabemu vremenu. Po treh urah vožnje smo prispeli v Bavarsko prestolnico. Pot nas je vodila najprej k Olimpijskemu stolpu, kjer so nas čakali gostje iz Münchna. Ti so nas vodili po mestu in pokazali njegove znamenitosti. Z Olimpijskega stolpa smo občudovali olimpijsko vas in mesto samo. Utrip vele mestnega življenja, kjer vse hiti, kdo bi vedel, kam! Moderno življenje, ki naj se odvíja vse po programu in natančno, človek pa postaja „robot“, dokler ga čas in standard ne povozita.

Po kosilu je bil ogled mesta in znamenitosti, popoldne ob štirih pa je bila maša. Pridružili so se nam tudi mnogi rojaki iz Münchna. Po maši pa še skok v pivnico, kjer smo pogasili žejo s pivom, narodno pijačo dežeje.

Mesto je gotovo zanimivo, ker je povezano z zgodovino Slovencev. Tudi za tistega, ki je mesto že večkrat obiskal, je še vedno privlačno in zanimivo.

Na praznik sv. Rešnjega telesa smo vedno v skrbeh, kakšno bo vreme. Sicer nimamo procesije, da bi se zaradi tega bali slabega vremena, pač pa romanje in nato piknik. Tudi tokrat so se slabe slutnje uresničile. Grmenje in nevihte ponoči so nas preplašile, zato je bil obisk v kapeli Gütle, kamor smo romali, zelo skromen. Zbrali smo se le tisti, ki se dežja in drugih nevarnosti ne ustrašimo tako hitro.

Imeli smo praznično mašo in pe-te litanije Matere božje. Po njej pa piknik na prostem. Nebo se je razjasnilo in tudi vzdržalo do poznih popoldanskih ur. Tisti, ki so vedno pripravljeni za delo, so nam postregli s pečenjem različnih vrst mesa in s pijačo. Nekaj gostov se nam je pridružilo še v popoldanskem času. Veselo je bilo, kljub skromnemu številu obiskovalcev. Saj tam, kjer se zberejo Slovenci, prinašajo veselje in domačnost, ki za trenutek prežene vsakdanje skrbi in življenje v tujini.

belgija

LIMBURG-LIÈGE

Romanje v Banneux: Na binkoštni ponedeljek so se slovenski kristjani iz Limburga in Liège zbrali pri Mariji v Banneuxu. Od leta do leta nas je več. Tujci občudujejo našo pesem in molitev. Na to romanje so že vrsto let vabljeni vsi kristjani s področja Limburg-Liège. Popoldne smo se odpeljali v Ardene na ukrajinsko pristavo sredi gozda, kjer smo piknikovali do večera.

Že sedaj vljudno vabimo na 25. SLOVENSKI DAN, ki bo v soboto pred 2. nedeljo v oktobru, t. j. 12. oktobra, v Kultureel Centrumu v Eisden. Ob 16. uri bo služba božja, sledil bo kulturni program, pri katerem bodo sodelovali moški zbor Mirko Filej iz Gorice, Zvon iz Holandije, pevski zbor Slomšek, hrvatska folklorna plesna skupina iz Liège in Vesela mladina.

Zelo želimo in prosimo, da bi vsa-koletni Slovenski dan postal stvar VSEH SLOVENSKIH KRISTJANOV

na področju Limburg-Liège in vse Belgije.

Posebno letošnji SREBRNI Slo-venski dan bo velik kulturni, narodni in verski dogodek, pri katerem naj bi vsaj s PRISTNOSTJO sodelovali VSI slovenski kristjani. Samo na ta način bomo mogli dostojno pozdraviti v svoji sredi naše prijatelje iz Gorice. Pred leti je ta zbor med nami doživel pravi triumf. Letos, za jubilejni SLOVENSKI DAN, naj se pri nas vseh navdušenje, razumevanje, smisel za sodelovanje, čut za odgovornost in ljubezen do naših skupnih idealov — ŠE POVE-ČA.

Ta dan bo za nas edinstvena pri-ložnost, da pred domačim in tujim svetom izpričamo, kaj smo in kaj hočemo biti.

Te besede veljajo vsem rojakom na področju in v deželi, najbolj pa tistim, ki jih v 25 letih naporov in žrtev za slovensko stvar še NISMO USPELI dvigniti iz zapečka in jih pritegniti na VSESLOVENSKO SLAVJE. Naj vedo, DA JIH POTREBUJEMO IN DA JIH SMATRAMO ZA BRATE.

Bodimo ali POSTANIMO ljudje DOBRE VOLJE.

Bog vas živi!

Nova ognjišča:

G. Ivan Kelher iz Zwartberga je 11. 5. t. l. popeljal pred oltar svojo nevesto gđc. Angelo Nijssen.

G. Robert Kravanja iz Waterscheia je sklenil zakonsko zvezo z gđc. Rohemie Lucas.

G. Lucijan Zorč iz Zwartberga je 7. 6. t. l. izrekel svoj DA za vse življenje gđc. Jenny Van Sier.

Vsem omenjenim novoporočen-cem iskreno čestitamo in jim želi-mo obilje božjega blagoslova na nji-hovi življenjski poti.

Družinski praznik: g. Viktor Oštr in njegova soproga ga. Dragica iz Houthalena sta 31. 8. t. l. v krogu številnih prijateljev slavila SREBR-NO POROKO.

Iskreno čestitamo in želimo vse dobro za prihodnjih 25 let.

CHARLEROI-MONS-BRUXELLES

Prav lepo je uspelo letošnje Slo-vensko romanje v Scherpenheuvel-



Naša rojakinja gđc. Chaterine Borič in g. Philippe Dhanae na dan poroke 18. maja 1985.

Montaigu v nedeljo, 30. junija t. l. Rojakov in rojakinj iz Borinaže in Charleroi se nas je nabralo za poln avtobus, nekaj pa jih je bilo iz Bruslja in Antwerpena. V mogočni Marijini baziliki je tokrat odmevala iz orgel slovenska melodija, saj nam je tamošnji organist pripravil prijetno presenečenje: ves čas je na orgle spremljal vse naše petje, ki smo ga v čast Mariji prepevali! Ob 12. uri smo imeli romarsko sveto mašo s kratko homilijo in takoj nato pete litanije Matere božje z odpe-vi in blagoslov z Najsvetejšim. Hitro nam je minil čas v baziliki, ki smo ga posvetili molitvi in petju; več kot uro in pol! Potem smo imeli izvrstno kosilo v bližnji restavraciji in na-zajgredé smo si ogledali tudi na no-vo zgrajeno univerzitetno mesto Louvain-La-Neuve, kamor so v letih 1968 do 1978 prestavili katoliško univerzo s francoskim jezikom iz flamskega Leuvena. Imeli smo po dolgih tednih dežja izredno lepo sončno vreme, kar je še bolj pripo-moglo k uspehu.

Srečno je preстал težjo operacijo

na srcu g. Ivan Štumpf iz Châteleta, v kliniki Erasmus v Bruslju. Sedaj je že doma in lepo okreva: želimo mu popolnega ozdravljenja!

V župni cerkvi St. Remy v Montignies-sur-Sambre sta se v soboto, 18. maja 1985, poročila gđc. Catherine Borič in g. Philippe Dhaene. Mladi družini želimo božjega blagoslova na skupni življenjski poti.

V družini Štemberger-Caufriez, Colfontaine (Wasmès), se je 5. julija t. l. rodila hčerkica-prvorojenka, ki so ji dali ime Christelle. Istega dne sta se v družini Krajnc-Denis v Champion, Namur rodila dvojčka, Amilie in Elise. Obema družinama naše čestitke!

francija

PARIZ

Maša za Slovence je vsako nedeljo ob petih popoldne v cerkvi sv. Terezije Deteta Jezusa v Chatillonu, poleg Slovenskega doma.

Pariz je proslavil sv. Cirila in Metoda. — Pariška škofija je v nedeljo, 9. junija, s slovesno večerno mašo v katedrali proslavila ne samo 1100-letnico smrti sv. Metoda, marveč tudi vse versko in kulturno delo slovanskih apostolov bratov sv. Cirila in Metoda, katera je sedanjemu papežu Janezu Pavlu II. leta 1980 slovesno proglasil za zaščitnika Evrope, poleg sv. Benedikta.

Somaševanje je vodil pariški nadškof kardinal Lustiger ob asistenci slovaškega škofa Hrušovskega iz Rima, somaševalo pa je čez 40 duhovnikov vseh narodov srednje in vzhodne Evrope, katerih rojaki so s Parižani napolnili mogočno pariško katedralo. Pariški kardinal je v svojem govoru poudaril, da je ta maša najprej zahvala za dar svete vere, ki sta jo oznanjala sveta brata Ciril in Metod in po kateri so slovanski narodi postali polnovredni sinovi in hčere božjega ljudstva, ki ga družijo eno Kristus, zahvala pa tudi za kulturno delo svetih bratov, po katerem so slovanski narodi stopili kot enakovredni partnerji v krog drugih evropskih narodov. Po kardinalovih besedah je pa bila maša tudi „molitev za te, danes v preganjanjih težko preizkušene narode“.

Med mašo je čudovito lepo prepeval ukrajinski pevski zbor. Evangelij je pel hrvaški duhovnik Tadin v glagolskem jeziku in obredu, ki je bil jezik in obred svetih bratov, in to iz starodavne dragocene glagolske evangeljske knjige, ki jo kot veliko dragocenost hranijo v Reimsu. Nanjo so ob kronanju prisegali francoski kralji. Organizatorji so jo s precejšnjimi težavami (varnostni predpisi!) za to priložnost dobili v Pariz. O tem starocerkvenoslovanskem evangelistariju je pisal tudi naš veliki jezikoslovec Jernej Kopitar.

Slovenci, ki smo bili med pobudniki in organizatorji te slovesnosti, smo se dostojno predstavili pred mednarodnim forumom. Dvakrat

smo se oglasili s pesmijo (Gospod, usmili se, in Sveti, sveti), mašno beralo je v slovenščini prebral Nace Čretnik, prošnjo, da bi vsi rojaki doma in po svetu ostali zvesti blagovesti, ki sta jo oznanjala sveta brata, je izrekel mladi slovenski znanstvenik Janez Zorec, okrog slovenske zastave tik pred oltarjem je bilo 10 slovenskih narodnih noš, pa res številna slovenska udeležba v cerkvi. Pred oltarjem pa je na častnem mestu stala slika svetih bratov, ki jo je posebej za ta praznik napravila slovenska pariška slikarka gospa Marjanca Savinšek in ki bo odslej krasila Slovenski dom v Parizu.

Združeni z vseslovensko proslavo v Stični smo pariški Slovenci v svoji cerkvi v nedeljo, 7. julija, proslavili sveta brata in pomembno okoliščino Apostola Slovanov, ki jo je o njunem delu in pomenu 3. julija izdal papež Janez Pavel II.

Praznik naših družin, zaključek šole in igra Zvezdica zaspanka. — V nedeljo, 16. junija, smo imeli praznik naših družin: očetov in mater, pa seveda otrok, ki so nam ob zaključku šole pripravili po maši v dvorani pristrčno in res uspelo prirediteljem, ki nam bo dolgo ostala v spominu. Najprej so otroci iz skupine sestre Slave prikazali narodno pesem Jager pa jaga, nato so otroci iz skupine sestre Cirile otroško doživeto recitali tri pesmi, eni in drugi so želi zasluženi aplavz. Višek pa je bila igrca Zvezdica zaspanka, ki so se je mladi naučili pod vodstvom Janeza in gospé Ivanke, sodelovali pa so vsi starši pri pripravi odra in scenerije, zlasti oblek. 10 mladih, ki vsi skupaj in vsak posebej zaslužijo, da jim čestitamo, nas je popeljalo v čudoviti otroški svet, kjer smo pozabili na vse skrbi in smo nestrpno čakali razpleta dogajanj. Ob koncu se je g. Čretnik zahvalil vsem, ki sodelujejo pri šoli, in poudaril, koliko podrobnega dela je bilo potrebnega za tak uspeh. Nato so otroci v znak ljubezni in veselja svojim materam in očetom ponesli nageljne, vsi pa smo se kot ena sama velika družina dolgo zadržali ob dobrotah, ki so nam jih pripravile



Nekatere je fotograf 9. 6. zvečer še ujel pred pariško katedralo.



Mladi, ki so sodelovali pri Zvezdici zaspanki



Zlata poroka Ivana in Margarite Gerič

gospe. In že smo kovali načrte za jesen.

Nastop Folklorne skupine iz Celja. — Na praznik sv. Petra in Pavla, v soboto, 29. junija, je nastopila v naši dvorani Folklorna skupina iz Celja ŽPD F. Prešeren, pod vodstvom strokovnega vodja Eda Gaberšeka in predsednika Draga Jančiča. Ob osmih zvečer smo imeli mašo za vse slovenske žrtve zadnje vojne, ob devetih pa se je začel nastop skupine, ki je štela 42 oseb. S svojimi štajerskimi, belokranjskimi, bosanskimi, prekmurskimi in gorenskimi plesi so nam začarali pred oči domovino, o kateri so zlasti tiste dni sanjali vsi, ki še niso odšli na počitnice. Občudovali smo lepoto narodnih noš in brezhibno predstavitev narodnih plesov ob

zvokih narodne pesmi. Zavedali smo se, da je narodna pesem res zrcalo narodne duše, narodni plesi pa vse to še vidno poudariljo. Ker so mnogi konec junija že odšli na počitnice, smo se bali glede obiska, pa je prišlo lepo število ljudi, ki so seveda z gromkimi aplavzi dali priznanje našim gostom. Srečanje se je v prijetnem vzdušju zavleklo do poznih ur. Ko smo se po kratkem počitku v dopoldanskih urah poslavljali od gostov, smo imeli vtis, da smo že dolgo znanci. Celjski folklorni skupini se zahvaljujemo za obisk, Društvo Slovencev v Parizu pa za služi vse priznanje, da je kljub počitnicam, neugodnemu datumu in zaradi težav glede prenočišča tako uspelo organiziralo nastop. S tem je ponovno potrdilo svoje dolgoletno poslanstvo med Slovenci v Parizu in obenem dokazalo, da pesem in ples ne poznata nobenih meja.

KORENINE, glasilo Društva Slovencev v Parizu, poleg drugih zanimivih in aktualnih člankov v zadnji številki objavlja nadaljevanje študije o vitrojih (cerkvenih barvastih oknih) izpod peresa Marjance Savinšek, ki je od 28. 5. do 22. 6. imela uspelo razstavo v Galeriji BIMC in kateri se moramo toplo zahvaliti za sliko sv. Cirila in Metoda ob proslavi v pariški katedrali.

ČESTITAMO vsem našim maturantom in maturantkam!

ČESTITAMO gospé Kristini Marjoja, ki se je v juniju srečala z Abrahamom!

ŽELIMO krepko okrevanje Rudiju Peterki, ki se je v začetku julija moral podvreči težki operaciji!

V nedeljo, 8. septembra, bo v naši cerkvi ponovil novo mašo letošnji novomašnik Tone Kerin, ki je bil celo leto med nami v Parizu in ki se pripravlja na odhod v misijone na Madagaskarju.

Z veroukom in šolo ponovno začnemo v nedeljo, 22. septembra, ob 14.30. Verska in narodna vzgoja naših mladih mora biti največja skupna skrb nas vseh!

LE MESNIL-ST. DENIS (Yvelines)

V soboto, 8. junija, je sestra Felicita Doblehar, des Oblastes de l'Assomption, praznovala zlati jubilej svo-

Sestra Felicita Doblehar je praznovala zlati jubilej



Sestra Vida ob položitvi redovnih obljub



jih redovnih obljub. Njena rojstna župnija je Šentpeter pri Novem mestu. Izhaja iz trdne kmečke kršćanske družine naše lepe valovite Doljenjske. Leta 1933 je po zaslugi župnika Janka Komjanca stopila v mlado francosko kongregacijo. Po končanem noviciatu pred 50 leti je delovala v Angliji, nato v Franciji v Angersu, sedaj pa že par let v Le Mesnil-St. Denisu.

K njenemu jubileju ji čestitamo in ji želimo, da ostane vedno dobre volje in nasmejana, v letu poklicev pa želimo, da bi tudi v slovenski srenji vzklil kak redovniški poklic.

SEINE-ET-MARNE

BOS-LE-ROI — 27. junija sta pred Bogom v *zakramentu zakona* potrdila svojo ljubezen Francis Križ in Ani Muhvič. Z domačimi in prijatelji jima vsi želimo vse dobro in lepo na njuni življenjski poti.

MELUN — K skupni maši se bomo zbrali v nedeljo, 8. septembra, ob devetih zjutraj v poljski cerkvi v Dammarie.

LOIRET

Jesensko srečanje bo v nedeljo, 29. septembra, ob desetih v Chilleursu. Od devetih naprej priložnost za spoved.

LA MACHINE (Nièvre)

Skupna maša bo v nedeljo, 15. septembra, ob devetih dopoldne.

ST. GAULTIER (Indre)

26. avgusta lanskega leta sta praznovala *zlati poroko* Ivan Gerič, doma na Hotizi, in Margareta, rojena Smej, doma v Beltincih. Oba sta prišla v Francijo leta 1931, ona v Cantal, on v Indre. Dolgo časa sta oba delala v poljedelstvu, zadnjih 25 let pa v industriji. Z družinami sina Jeana, nečakov Jožeta in Stanislava jima z vsemi znanci in prijatelji kličemo: Na mnoga leta! Da smo s svojimi željami malo v zamudi, je dokaz, da tudi v Franciji pošta včasih zelo slabo deluje...

CLUGNAT (Creuse)

25. maja je *umrl* Ivan Horvat, rojen avgusta 1906 na Hotizi. V Fran-

cijo je prišel leta 1936 in je s svojo družino stalno živel in delal v Creusu. Pokopan je bil na binkoštni ponedeljek, 27. 5., tu v Malloretu. Zapušča hčerko in dva sinova ter brata, ki vsi živijo v Creusu. Izrekamo jim svoje iskreno sožalje.

MORESTEL (Isère)

28. aprila je praznovala šestdesetletnico redovniških obljub sestra Vida Medved iz reda frančiškank Brezmadežne. Rojena je bila na Dravskem polju, v Čirkovčah, v družini, kjer je bilo 15 otrok: 5 fantov in 10 deklet, od katerih so štiri stopile k redovnicam (tri še živijo), tri pa so se posvetile učiteljskemu poklicu. K sestram frančiškankam Brezmadežne je stopila leta 1923 na Golniku, slovesne obljube pa napravila leta 1925 v Slovenski Bistrici. V Francijo je prišla leta 1940 in opravljala svoje poslanstvo v raznih krajih Francije: Hyères, Verneuil, Vienne, Meudon, sedaj Morestel, kjer kljub visokim letom poleg molitve od „zore do mraka“ plete pridno priče. Še na mnoga leta!

TUCQUEGNIEUX-MARINE

Zadnjič sem obljubil, da bom napisal nekaj stavkov o vzorni slovenski ženi, materi šestih otrok, ge. Rožetovi.

Čeprav zelo zaposlena, je vedno našla čas, da mi je pomagala pri kulturnem delu med slovenskimi izseljenci. Bila je izobrazena žena, ki je napisala marsikatero lepo pesem v Našo luč. Njena gledališka igra Na vasi nam je opisala življenje Slovencev in smemo jo primerjati s Finžgarjevimi deli. Do svojega zadnjega diha je ostala globoko verna in stoddotna Slovenka. Lepo je vzgojila otroke, izmed katerih je dala dve hčeri Bogu. Še danes lajšata kot redovnici trpljenje bolnikov v bolnišnicah. Že pred vojno je izgubila moža, ki je umrl na operaciji, in se kot vdova težko prebijala skozi trdo življenje. Eden njenih sinov mi je še nedavno rekel: „Samo pogledala nas je, pa smo takoj vedeli, kaj je treba storiti.“

Na Miklavžev dan, 6. decembra 1984, bi bila dočakala 93 let. Ne

spomnim se več, o čem sva nekoč govorila, ko mi je rekla: „Za nas je glavno, kaj nam pravi naša vest in popolnoma vseeno je, kaj mislijo ter govorijo o nas ljudje.“

Pri pogrebu sta se poslovila od nje francoski in naš slovenski župnik. Ko smo ji zapeli: Moje srce je žalostno, ker mora vzeti slovo, se mi je zazdelo, kakor da jo slišim ponavljati Kristusove besede: „Ne jokajte za me, za se le in za svoj rod točite vi solze.“

Glede škofa Slomška je bila uverjena, da je že svetnik. Tudi mi smemo upati, da ji bo Stvarnik, katerega je ljubila, obilo plačal njeno delo zanj.

Res je, kar je bilo povedano v zadnji Naši luči, da so take žene pravi dar božji za našo slovensko skupnost. Pokažimo, da smo vredni takih božjih darov s tem, da bomo izpolnjevali kar so nas s svojim lepim in zglednim življenjem učile.

Zdaj pa še *dve novici*. Roland, sin Tončke Rebselj, vojaški letalski častnik, se je z letalom smrtno ponesrečil. Vsem prizadetim naše sožalje!

Druga novica pa je bolj vesela. Janežičev Ivan je izvrsten, daleč znan nogometaš. V ta namen so se zbrala okoliška nogometna društva ter ga počastila in odlikovala. Tudi mi mu iskreno čestitamo.

Končno pa še lepa hvala in Bog plačaj vsem, ki so se z molitvijo in dobrimi željami spomnili šestdesetletnice poroke, katero sva letos z božjo pomočjo z ženo dočakala.

J. Jankovič

FREYMING-MERLEBACH

Doba poletnih počitnic, v kateri smo v naši družbi morali pogrešati sedaj tega, sedaj onega, je za nami. Vsako nedeljo se ob 10. uri zberemo k slovenski maši v kapeli našega doma, v kateri se prav dobro počutimo, posebno zato, ker smo samostojni, nikomur napoti, ne več odvisni od milosti drugih. Tudi oprema kapele se vedno bolj izpopolnjuje.

G. Jože Kamin je že razrešen svoje dosedanje službe kaplana v For-



MARSEILLE-SEPTÈMES: Da pridemo lažje k slovenski maši, se Slovenci okrog Marseilla sedaj zbiramo v župnijski cerkvi v Septèmes, ki je severno od Marseilla blizu Aix-en-Provence ob avtocesti. Prihodnjič se bomo tam dobili na rožnovensko nedeljo — 6. oktobra.

bachu in rečeno je bilo, da bo s 1. septembrom prevzel polno nasledstvo msgr. Grimsa. Želimo mu, da bi tudi on imel toliko lepih uspehov kot jih je imel pokojni monsignor in da bi se med nami vedno dobro počutil. Nastanil se je te dni že v našem domu.

Načrt za izlet v Rüdelsheim, ki smo ga omenili v zadnji številki, je

izpadel, ker se je prijavilo premalo udeležencev. Da bi pa to le ne bila suha, navadna nedelja, smo izletu hoteli dati kako nadomestilo. Na našem dvorišču smo spekli prašiča na ražnju. To je pa privabilo kar dovolj ljudi, tako da smo imeli v naši dvorani lep družabni popoldan.

Društvo Jadran je priredilo v juliju izlet z avtobusom v Slovenijo, ki

je trajal dober teden. Udeleženci tega izleta so se vrnili zadovoljni in nam povedali s potovanja veliko lepega.

Popravek: V zadnji številki se je v poročilu iz Pariza o pogrebu msgr. Grimsa vrinila pomota: poslovilne pesmi na grobu ni zapelo društvo Triglav, ampak Jadran.

NICE-LACHET: Kot vsako leto smo tudi letos na Vnebohod poromali v Marijino romarsko svetišče Laghet pri Nici. Po romarski maši smo imeli skupno kosilo, ki so nam ga pripravile sestre. Popoldan smo skupaj preživeli v veselem razpoloženju v naravi, ki je okrog svetišča.



OSSEN PRI LURDU

Visoka starost je velika milost, še večja pa, če dva zakonca skupaj učkata biserno poroko. V krogu svojih otrok Antona in Zofije in številnih vnukov sta obhajala v Ossnu pri Lurdu svojo *šestdesetletnico poroke* g. Janko Jankovič in ga. Zofija, roj. Lenarčič. Mlada sta pohitela za našimi rojaki v tujino, da bi poleg trdo zasluženega vsakdanjega kruha ne pozabila materinega jezika. Koliko naših Slovencev je g. Janku hvaležnih, da jih je kot izseljenski učitelj naučil ne samo pisati in brati, ampak predvsem ljubezni do jezika in naše pesmi. Kolikokrat je spremljal naše izseljenske duhovnike, nepozabnega msgr. Grimsa, pok. g. Švelca in sedanjega dušnega pastirja g. Antona Dejaka. Vsem duhovnikom in rojakom pa je še vedno gostoljubni dom na stežaj odprt.

Zadnja vojna vihra jima je vzela dobrega sina Janka, prometna nesreča pa mladega vnuka Tončka. Učiteljevanje in služba tolmača in uradnika v Merlebachu in Tucquegnieux je do poznih let bilo veselo služenje družbi in rojakom.

Zahvalna maša je bila v bližini lurške votline na Ossnu v soboto, 27. julija, kjer ima sin Anton Jankovič svoj dom. G. misijonar Silvo Česnik je v svojem lepem nagovoru orisal življenje slavljencev in se Bogu in njima zahvalil za vse dobro. G. Stanko Kavalar jima je med sveto daritvijo podelil jubilejni blagoslov. Kot zvestemu dopisniku Naše luči prisrčno čestitamo in Vama kličemo do železne poroke in še čez v zdravju in milosti božji!

*Izseljenski duhovniki v Franciji
in vsi bivši učenci*

PAS-DE-CALAIS IN NORD

Z novim šolskim letom začenja tudi novo leto verouka. V sredo, 25. septembra, ob 10. uri bo vpis.

15. avgusta smo imeli vsakoletno romanje naših rojakov iz vse severne Francije k božjepotni baziliki v Loreto. Vsakoletno počitniško romanje poživi našo ljubezen do domovine in nebeške Matere. Letos smo še na poseben način proslavili



*Pok. Marija Sučič roj. Žerjav
v krogu svojih*

1100-letnico smrti našega slovenskega apostola sv. Metoda.

Redna slovenska služba božja: *Toucoing*, Rue d'Austerlitz, vsako prvo nedeljo ob 16.30 uri; *Lievin*, vsako drugo nedeljo v cerkvi N. D. de Lourdes ob 8.30 uri; *Mericourt* v kapeli Matere izseljencev ob 10.30 uri; *Bruay-en Artois* ob 13. uri.

Po krstu so postali božji otroci: Kathalyne Janssoone, Vanesa Martinčič, Sabina Simone Sylviana Jagodzinski, Peter Mihael Rudi Zupančič, Karol Štefan Pavlič, Aurora Jerome, Sebastijan Loik Lantoin, Johan Jagodzinski, Aurelien Grohar.

V boljšo domovino so odšli:

Sredi maja nas je v visoki strosti 88 let zapustila v bolnici v Lievinu ga. Zofija Zupančič. Plemenita žena je zlasti trpljenje starih let v tihi zapuščenosti prenašala z jobovsko potrpežljivostjo. Pogreb je bil v cerkvi N. D. de Lourdes v Lievinu, 27. maja.

V visoki starosti 89 let nas je zapustil v bolnici v Lievinu g. Franc Cerjak dne 28. maja. Dober, krotak in miroljuben po vzoru svojega nebeškega zavetnika sv. Franciška. Pokopan je bil 31. maja ob obilni udeležbi rojakov in znancev.

V bolnici v Dechyju je 21. junija umrla ga. Marija Sučič, roj. Žerjav. Skrbna mati deveterih otrok, katere je ob zgodnji smrti moža skrbno vzgojila. Pravkar sta se ji rodila dva

vnuka, katerih pa zaradi bolezni ni več videla. Pokopana je bila 24. junija v Beauvinu, Nord, ob veliki udeležbi svojcev in prijateljev.

Vsem žalujočim naše sožalje. Pokojnim naj bo Bog sam veliko plačil!

nemčija

STUTTGART

SREBRNI JUBILEJ

V juniju smo v Stuttgartu praznovali srebrni jubilej naše slovenske župnije. Slovesnost je trajala dva dni.

V soboto, 22. junija, je bilo jubilejno slavlje v župnijski dvorani pri cerkvi sv. Konrada, kjer smo pozdravili slovenskega metropolita, ljubljanskega nadškofa dr. Alojzija Šuštarja in krajevnega nemškega škofa dr. Georga Moserja ter zastopnika dežele Baden-Württemberg, ministerialnega svetnika dr. Hansa Dörgeja, kakor tudi druge visoke goste: poslanko deželnega zbora, gospo Helgo Solinger, predsednika policije dr. Edvarda Vermanderja, škofijskega referenta za tuje delavce v škofiji, msgr. Jürgen Adama, regionalnega dekana za mesto Stuttgart, msgr. Antona Bauerja in župnika cerkve sv. Konrada, dr. Ottfrieda Reuterja. Od slovenskih duhovnikov so bili navzoči: dr. Zdešar iz Münchna, Jože Bucik iz Augsburga, Janez Demšar iz Pfuldingena, dr. Franc Felc iz Merlebacha in Alojzij Jenko iz New Yorka. Navzoč je bil tudi naš pastoralni delavec dr. Marko Dvoržak iz Ulma. Druge katoliške misije v Stuttgartu sta zastopala župnika Juan Medina, Španec, in Pavao Žmire, Hrvat.

Pozdravom in nagovorom visokih gostov so pripravili primeren okvir zbor Domači zvon iz Stuttgarta, kvintet Slovenskih fantov iz Mörsa, naš Mladinski ansambel (26 članov — vsi v narodnih nošah), vokalni kvartet sester in brata Podjavoršek iz Esslingena in kvintet Bukovškovih iz Degerlocha.

Govorniki škof Moser, nadškof

Suštar, ministerialni svetnik dr. Dörge, deželna poslanka Helga Solinger, policijski predsednik dr. Vermander in drugi niso štedili z besedami pohvale in priznanja dela Slovenske misije v Stuttgartu za pastoralno, socialno in kulturno delo med slovenskimi delavci v deželi. Manjkalo tudi ni dobrih želja za bodočnost.

Da so bili nemški gostje z jubilejno slovesnostjo zadovoljni priča pismo ministerialnega svetnika dr. Dörgeja, v katerem pravi: "... im Anschluß an die gelungene Veranstaltung vom 22. Juni 1985 möchte ich mich noch einmal recht herzlich bei Ihnen und Ihren slowenischen Gemeindemitgliedern für die Einladung bedanken. Sie haben sich alle eine ungeheure Mühe gegeben, die sich aber im vollen Umfang gelohnt hat, da wir Gäste die Darbietungen sehr genossen haben. Es war für uns sehr eindrucksvoll, Sprache und Kultur der slowenischen Gemeinschaft etwas näher kennenlernen zu dürfen. — Ob posrečeni prireditivi 22. junija 1985 se Vam im članom Vaše skupnosti za povabilo prisrčno zahvaljujem. Vsi ste se zelo potrudili in uspeh ni izostal, kajti gostje smo ob podanih točkah zelo uživali. Za nas je bilo pomembno, da smo mogli nekoliko

Na binkoštni koloniji v Tirolah so se slovenski ministranti pomerili v nogometu z bavarskimi ministranti iz Glonna. Izid 5:8. Desno Slovenci, levo Bavarci. Vzroke za izgubo našega moštva bo treba še analizirati!



spoznati jezik in kulturo slovenske skupnosti ..."

Zaradi pomanjkanja prostora prireditelji niso mogli splošno vabiti na ta kulturni večer. Omejiti so se morali na družine z ministranti, muzikanti in pevci ter na kakih 30 nemških gostov. V dvorani je bilo tako nekaj nad 200 ljudi.

V nedeljo, 23. junija, smo jubilejno slovesnost povezali z birmo (31 birmancev) in prvim obhajilom (13 prvoobhajancev). Ulica Stafflenbergstraße, ob kateri stoji naš dom in cerkev sv. Konrada, je bila na to nedeljo prava slovenska ulica, saj se je po njej vila dolga procesija od doma v cerkev: narodne noše, prvoobhajanci, birmanci, botri, starši, ministranti, škof z duhovniki. Pe-

V Stuttgartu so 15. junija zaključili šolsko leto na Sobotni šoli. Če boste pravilno šteli, boste na fotografiji našli blizu 100 učencev.

sem zvonov je uglašeno pozdravljala 700 rojakov, ki so se slovesnosti udeležili.

Referent za tuje delavce v škofiji Rottenburg-Stuttgart, msgr. Jürgen Adam, je v začetku maše v slovenskem jeziku spregovoril: „Prevzvišeni gospod nadškof! Drage slovenske sestre in bratje! Kot že včeraj naš škof, tako vam jaz želim pri tej slovesni službi božji obilo sreče in božjega blagoslova. Naj bi nas Bog s to sveto mašo okrepil za življenje v bodočnosti. Naj bi vsakemu od nas podelil potrebnih duhovnih da-





Ob srebrnem jubileju slovenske župnije v Stuttgartu je bila tudi birmna in prvo obhajilo. Mladinci v narodnih nošah — vsi člani mladinskega ansambla — so pravi pušeljci za vse slavljence in seveda tudi za g. nadškofa dr. Alojzija Šuštarja.

rov — otrokom, mladini, zakoncem, možem in ženam.“

Birmanska misel nadškofa Šuštarja je bil klic h krščanski vzajemnosti, utrjeni in vodeni po veri, upanju in ljubezni.

O našem srebrnem jubileju je poročal škofijski tednik Katholisches Sonntagsblatt in oba lokalna dnevnika, Stuttgarter Zeitung in Stuttgarter Nachrichten, zelo obširno pa tudi družina v Sloveniji.

46 šolarjev na koloniji. — V tednu po binokostih je preživelo 46 slovenskih šolarjev iz Stuttgarta in okolice na počitniški koloniji na Tirolskem. Zaradi omejenega števila prostorov v počitniškem domu v Brandenbergu letos nismo mogli vzeti s seboj vseh zainteresiranih otrok, pač pa le 46. Te so spremljale 4 odrasle osebe.

Dnevni svežega zraka, sonca, gozdov in travnikov ter gorska idila, kakor tudi iskrena družinska skupnost v igri, na sprehodih, v petju in molitvi se udeležencem vsako leto vtisne kot pečat v dušo. Tako moremo razumeti, da je kolonija vsako leto polno zasedena.

Zaključek Sobotne šole. — V ne-

deljo, 23. junija, smo zaključili šolsko leto na Sobotni šoli v Stuttgartu. Po birmanski maši so šolarji kar v cerkvi dobili letna spričevala o uspehu v verouku, slovenščini, ter v vedenju in obisku pouka, in teh je bilo 96.

Praznik Presv. Rešnjega Telesa smo tudi letos praznovali skupaj z nemškimi farani pri sv. Konradu. Med mašo na prostem se je oglasila tudi slovenska beseda in pesem. Po maši smo šli v procesiji v cerkev. Naše narodne noše so slovesnost še posebej poživile.

MÜNCHEN

Ker julija in avgusta Naša luč ne izide, je treba poročati za tri mesece nazaj, kar ni ravno najlažje.

● Najprej je treba omeniti naš tečaj za zakonce, ki ga je to pot že tretjič pripravila naša socialna delavka. Čeprav se je vršil po prazniku Vnebohoda (ta je vedno na četrtek in tedaj gre večina naših rojakov domov), je bil tečaj res nekaj posebnega.

Najprej zato, ker se ga je udeležilo trinajst parov (otrok je bilo 25), potem pa zato, ker sta ga vodila jezuitski pater Miha Žužek in profesorica ga. Vanja Kržan iz Ljubljane. (Morda je bila največja škoda ta, da je lahko prenočilo v gradu Fürstentfeldried, kjer se je tečaj vršil, samo osem zakonskih parov z otroki, saj je bil po mnenju le-teh tisti večerni in nočni pogovor v soboto, ko je

ostalih pet parov odpotovalo prenočit domov, najlepši.)

Sicer je bilo pa na pretek praktičnih napotkov za življenje v zakonu in družini. Prav ta praktičnost je največja vrednost teh tečajev. Pri njih ne gre za nobeno papirnato razpravljanje, ampak za čisto konkretne položaje in rešitve zanje v zakonu in družini. Udeleženci so izrazili obema voditeljema in organizatorki veliko zadovoljstvo.

Rečeno je bilo, da naj bi se ti zakonski pari tudi med delovnim letom srečevali k pogovorom. To bomo skušali v tem delovnem letu uresničiti. Za zakonski tečaj pomladi 1986 smo prostor v omenjenem gradu že rezervirali.

● Letos smo oba običajna izleta, farnega in šolskega, združili, ker smo že jeseni pripravili farni izlet na Koroško. Žal nam je pa ta skupni izlet ne ravno padel v vodo, v dež pa: čisto ves dan je deževalo. Tolažili smo se samo s tem, da bi se morda ob lepem vremenu zgodila kakšna nesreča, ki smo je bili v dežju obvarovani, pa to, da ni bilo med sto udeleženci prav nobenega sitneža.

Peljali smo se v dveh avtobusih do konca Tegernskega jezera. Tam smo se s skupino mož posvetovali, kaj naj storimo. Ker je bilo napovedano izboljšanje vremena, ker je kazal barometer ob spodnji postaji vlečnice lepo in ker so se otroci vožnje z gondolami tako veselili, smo se odločili za pot na goro. Žal nas je pa zgoraj spet sprejel dež, ki ni hotel odnehati.

Po vrnitvi v dolino smo izletu dodali pot k Schliersee in Spitzingsee. Tudi tam je deževalo. Malo smo se potolažili v krčmi, malo pa v tamkajšnji cerkvi s petimi litanijami, ki so na vsak način pomenile vrh našega izleta.

nizozemska

PAZNIK PROF. WILLEMSA IN SLOVENSKE PEVSKE KULTURE

Z veliko zavzetostjo in upanjem gradimo združeno Evropo.



Del sobotnih šolar in šolarjev v Münchnu ob koncu tečaja 1984/85.

Želimo in upamo, da bodo evropski narodi, ki so se še včeraj vojskovali med seboj, na svojem prostoru uresničili visoke ideale PRAVICE, SOLIDARNOSTI, MIRU in SVOBODE.

Brez teh idealov bo ves trud zaman.

Že dobri papež Janez XXIII. je zatrdil, da so „RESNICA, PRAVICA, LJUBEZEN IN SVOBODA OPORNIKI človekovega življenja v skupnosti“ (Pacem in terris).

Združevanje Evrope je dolgotrajno in zapleteno delo. Predstavlja vse polno zank, nevarnosti in problemov.

Eden takih problemov je, kako pospeševati ENOTNOST sveta — ne da bi škodili RAZLIČNOSTI in POSEBNOSTI KULTUR.

Treba bo veliko ODPRTOSTI pripadnikov posameznih kultur.

Odprtosti.

Odprtost je za kristjana nekaj bistvenega.

Ne smemo gledati samo nase.

Misliti moramo tudi na druge.

To je danes, ko je ves svet postal ena sama velika vas, osnovni klic časa.

Biti odprt, premagati sebičnost, misliti na druge in se zanje ŽRTVOVATI.

Tako ODPRTOST je prof. Willems pokazal že pred 40 leti, ko je postal

pevovodja Zvona in mu ostal zvest do danes.

Neki ugleden organist in pevovodja je šaljivo rekel: „Lažje je v vročini držati skupaj pehar bolj kot pa dober pevski zbor.“

To drži.

Vendar je g. Willems odlično uspel. Odprl se je slovenski kulturi, jo vzljubil, z vestnostjo premagal težave jezika in omogočil, da je Zvon skozi desetletja veljavno vršil svoje poslanstvo. Zvon je vsa leta spremljal, bogatil in lepšal naše verske, narodne in kulturne prireditve, nastopal je po Nizozemski, v Belgiji, Franciji, Angliji in Nemčiji. Ponovno je organiziral turnejo po Sloveniji.

Služil je slovenski pevski kulturi in jo častno predstavljal v očeh tujih narodov.

Veliko in zaslužno delo.

Sv. Pavel nam kliče: „Hvaležni bodite!“

Zvon je 23. junija v znak hvaležnosti in za slovo prof. Willemsu pripravil lep praznik. Rojake in prijatelje je povabil k zahvalni službi božji, pri kateri je Zvon pel del Sattnerjeve latinske maše in druge nam drage pesmi. Pevci so bili ganjeni, ko so zadnjič nastopili pod vodstvom svojega dragega učitelja, prijatelja in očeta. Službi božji so prisostvovali številni rojaki in holandski prijatelji. V dvorani je bila „recepcija“ in koncert v slovo prof. Willemsu, pri katerem so sodelovali: Mešani zbor S.C.T. iz Ljubljane, Slomškov pevski zbor iz Belgije in



Del udeležencev zakonskega tečaja na gradu Fürstenfeldried pri Münchnu.

domači Zvon. Vsi zbori so bili deležni navdušenega priznanja občinstva. Delegat SIM je prof. Willemsu v znak priznanja izročil diplomu častnega članstva SIM. Posebno diplomu je dobil tudi g. Franc Drenovec, ki že 40 let poje pri Zvonu in ga. Erna Handler, ki sodeluje že 25 let.

Po službenem programu, katerega je dvojezično tolmačil g. Franc Jančič, je Zvon vse pevce in prijatelje počastil z bogato večerjo. Naj bo mimogrede povedano, da je Zvon tudi v tej točki pokazal svojo odprtost. Ne skopari, ko gre za gostitev sodelavcev in prijateljev.

Sledila je prosta zabava. Gostje iz Ljubljane so mogli videti, kako se Slovenci v zdomstvu in njihovi prijatelji znajo zabavati. To so veseli ljudje. Pesem sledi pesmi. In pri tem sodelujejo tudi holandski prijatelji.

Lepo je bilo. Zvestobo prof. Willemsa smo dostojno počastili.

Toda naša hvaležnost ne sme biti samo trenutno dejanje. Postati mora nekaj trajnega.

Tudi mi ostanimo ali postanimo ODPRTI bližnjemu in kulturnim vrednotam. Skušajmo „človečiti“ sebe in svet, v katerem živimo. To je poslanstvo kulture.

Človečiti.

To pa se nam bo posrečilo le, če bomo ODPRTI tudi do Boga.



Prof. J. Willems s svojo ženo na eni naših prireditve

Zakaj?

Kulturno delovanje, to se pravi dvigati, plemenititi, humanizirati sebe, človeka in okolje je SODELOVANJE z Bogom Stvarnikom pri spopolnjevanju stvarstva.

Odprtost do Boga je najzanesljivejši vir kulture. Zgodovina Evrope nam za to nudi dovolj dokazov.

Prof. Willems, bil ste odprt, bil ste dober, postal ste oče Zvonu — hvala Vam!

Sestre in bratje, napovemo vojno egoizmu, bodimo odprti do človeka in njegovih problemov, humanizirajmo sebe, pomagajmo humanizirati družbo, radi prepevajmo, ne bojmo se žrtev za naše pevske zборе in bodimo odprti tudi do Boga, pa bo še lepo ...

Bog Vas živi!

švedska

Tudi to pot smo se Slovenci na Švedskem v kar lepem številu udeležili našega, zdaj že tradicionalnega binkoštnega srečanja v Vadsteni, ki smo ga imeli v nedeljo, dne 26. maja. Od vsepovsod smo prišli skupaj: od Stockholma do Malmöja (od tod letos prvič) pa od Göteborga do Nybro-Kalmarja. Iz Landskrone so prispele naše Lastovke kar z velikim in polnim avtobusom, prav tako rojaki iz Köpunga in Örebroja.

Točno ob 12. uri je msgr. Janez Zdešar skupaj s somaševalcema, g. Drolcem in g. Cikanekom pristopil k oltarju v cerkvi redovnic sv. Brigite, kjer smo imeli slovesno sveto mašo. Pevci iz Jönköpinga in Landskrone so pod Ludvikovim vodstvom poskrbeli za glasbeni del slovesnosti.

Po sveti maši je sledila procesija v lepo obnovljeno, t. i. „modro cerkev“, kjer je grob sv. Brigite. Ta čudovita gotska cerkev, ki je sedaj protestantska, je bila zgrajena še pred reformacijo, zato je bila svojčas katoliška. V njej smo imeli pete litanijske Matere božje in zahvalne ter priporočilne molitve Bogu po Mariji, pomočnici Slovencev, in sv. Brigiti, zavetnici Švedske. V cerkvi nas je pozdravil pastor švedske protestantske cerkve, ki je v Vadsteni župnik.

Bila je že skoro ura dve popoldne, ko smo končali osrednjo slo-



Pok. Jože Adlešič iz Oskarströma

vesnost binkoštnega srečanja. Naša verska in krščanska dolžnost je, da veseli slavimo praznik Sv. Duha. S tem se odpiramo njegovemu delovanju, da bi tudi nam dal tisto svežino in mladost, s katero je oblikoval prvo krščansko skupnost. Ko je Jezusov Duh napolnil mlado Cerkev, so bili verniki zmožni „nositi vse“ (sprejeti vse bogastvo resnice, ki jo je razodel Jezus, in iz nje živeti). Sv. Duh jih je namreč spomnil vsega, kar jim je Jezus povedal.

Po kratkem kosilu pri sestrah briginkah smo odšli v dvorano, ki je bila slavnostno okrašena v spomin 1100-letnice smrti sv. Metoda. Imeli smo kratek kulturni program v počastitev prav te obletnice. Poleg prisrčnosti Štefaničevih deklic, ki sta nam peli o pomladi, pa lepih glasov mladih iz Landskrone naj omenim še prof. Huberta Strako, moravskega (češkega) violinista iz Göteborga, ki je s svojim nastopom res spadal v ta program, saj smo prav mi Slovenci skupaj z Moravci največji dediči Metodovega izročila.

Hvala pa še posebej ansamblu Lastovkam iz Landskrone in tudi drugim, ki so sodelovali bodisi pri zabavi, organiziranju prireditve ali čem drugem. Hvala Bogu in vsem, ki ste s svojim delom in udeležbo poskrbeli za tako lep dan. Drugo leto pa na svidenje in posebno povabilo tudi tistim, ki se letos naših binkošti v Vadsteni niste udeležili.

V soboto, 15. junija, je bila med mašo v Västerasu krščena Natalija

vse napredno človeštvo je soglasno v tem,

da ima vsak narod neodjemljivo pravico do svobodnih volitev in da je to tudi edini resnični znak svobode v neki državi.

vse od konca zadnje vojne Slovenci te pravice nimamo.

kdor ima svoj narod rad, se ne bo utrudil potegovati se za to pravico.

Hribar. Pri isti maši sta si pred Bogom in Cerkvijo njena starša Zdenka Kolar in Darko Hribar obljubila ljubezen in zvestobo. V stockholmski stolnici pa sta prav tako 15. junija prejela zakrament sv. zakona Tatjana Marina Ravnik in Matošević Tilio. Stanislava Keršič in Arne Thorsson pa sta za svoj poročni dan izbrala t. i. „sredino poletja“, ko je vsa Švedska praznovala kres. Poročila sta se 21. junija v Starrkärnu pri Älvängnu, blizu Göteborga. Nataliji želimo, naj jo vse življenje spremlja božji blagoslov, novoporočencem pa, naj jih božja milost krepi na skupni poti.

V maju, juniju in v zečtku julija smo spremili k *poslednjemu počitku* kar tri svoje rojake.

4. maja je v Stockholmu, potem ko je še pri zavesti prejela zakrament sv. maziljenja, zastalo srce 35-letni ženi in materi štirih otrok, Marti Mihelčič. Draža in Špelo je Bog že pred njo poklical k sebi. Ves čas ji je bilo hudo za njima in, da bi lažje preboleli smrt male Špele, so se pred dvema letoma preselili na Švedsko, ko se je g. Mihi ponudila priložnost začasne zaposlitve pri uvoznem podjetju v Stockholmu. Zdaj zopet uživa družbo svojih rajnih otrok, a tu za njo žalujejo osemletni sin Anže ter hči Manca in mož Miha. 13. maja, predno so jo odpeljali domov v Kamnik, kjer je pokopana, smo se od nje poslovili z mašo v kapeli bolnice v Huddinge pri Stockholmu. Naj družina, ki je sku-

paj častila Boga v veselju, prejema od njega moč v žalosti, Marta pa večno srečo pri njem v nebesih.

V soboto, 15. junija, smo se na pokopališču v Landskroni poslovili od Prevolnikovega očeta, ki ga je 1. junija Bog poklical k sebi. Pokojni oče Franc je bil rojen 1902 v Zičah pri Vojniku, leta 1964 pa je s svojo ženo Marijo, roj. Dremelj, prišel v Landskrono. Bog, ki mu je dal učakati častitljivo starost — 26. novembra bi dopolnil 83 let — naj ga nagradi tudi z večno srečo pri sebi, številni Prevolnikovi družini: ženi, sinovom, hčeri, vnukom in vnukinjam pa nakloni tolažbo.

Po kratki, a težki bolezni je 26. junija odšel k Bogu 62-letni Jože Adelšič, pokrepčan s popotnico za umirajoče in povezan z Jezusovim trpljenjem po zakramentu sv. maziljenja. Rajni Jože je bil doma iz Žuničev in je skupaj s svojo družino pred dvajsetimi leti šel na Švedsko. Pokopali smo ga 2. julija na pokopališču v Oskarströmu. Ko izražamo sožalje ženi, sinovoma Niku in Jožetu ter hčerki Mariji, por. Ivanušič, z družinami, nas tolaži upanje, da že pri Bogu prosi za nas z isto skrbjo, s katero nas je tu tako rad spodbujal, naj se zvesto udeležujemo nedeljskega bogoslužja.

švica

Materinski dan v Zürichu. — Pred desetimi leti smo prvič proslavili materinski dan v Švici. Zavedli smo se, da je poslanstvo Misije ne le pastoralno, ampak tudi kulturno. Začetki so bili skromni. Le ena pojoča družina je nastopila — to so bili Vrtačičevi iz Fribourga, ki so se predstavili s svojo mamo. Počasi je bilo vedno več nastopajočih otrok in danes po desetih letih lahko rečemo, da se je število podeseterilo. Iz malega zborčka sta nastala dekliški in fantovski zbor, ki večglasno prepevata. Zavest staršev tudi vedno bolj raste in jim ni žal časa, ko vozijo svoje otroke na vaje.

Tako je bil letos kar pester spored. Polega recitacij, pevskih točk, igrice, smo slišali tudi zvoke pišča-

**vzemite si 5 minut
za premislek!**

**Bog ne ostane
dolžan nikomur**

li, flavte, klavirja, kitare in harmonike. Navzoči so z veseljem poslušali nadebudno mladino in marsikdo se je spomnil, da je tudi sam v mladosti prepeval iste pesmi.

Naše proslave smo pa popestrili še z odraslimi zbori: Kvartet Kranjci iz Oltna in Soča iz Schaffhausna, ki veselju ljudi dodajo še poseben ton. Pa tudi šaloigre se vrstijo leto za letom. Letos sta nas zabavala Majda in Lojze z igro Dobre nasvete je treba upoštevati. Uspel nastop smo nagradili z dlogim ploskanjem in se nato predali veselemu pogovoru. Vsem nastopajočim: prisrčna hvala!

Letno romanje k Mariji v Einsiedeln bo tudi letos na 4. nedeljo v sept., t. j. 22. septembra. Na to romarsko srečanje ste vabljeni vse Slovenke in vsi Slovenci (z družinami), ki živite v Švici ali zunaj švicarske meje. Narodne noše so seveda zaželjene.

Spored romanja:

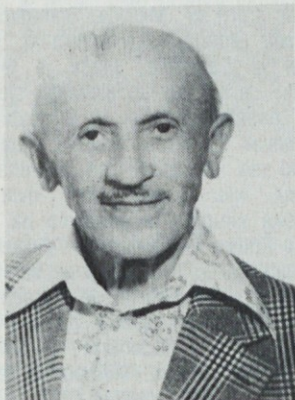
Od 10.00 do 12.00: spovedovanje v kapeli na levi strani (znotraj) cerkve spredaj.

Ob 10.30: pobožnost križevega pota, če bo vreme dopuščalo. Zbiranje pred cerkvijo na desni strani pri prvi postaji.

Ob 12.15: maša z ljudskim petjem in pridigo škofa, ki bo prišel iz domovine. Po maši pete litanije Mater božje v Marijini kapeli, nato pred cerkvijo skupno slikanje. Kosilo v hotelu Drei Könige.

Srečno pot, lepo romanje in na veselo snidenje!

Pok. Franc Prevolnik iz Landskrona



slovinci ob meji

KOROŠKA

Šolske sestre v Št. Petru pri Št. Jakobu so povečale in prezidale šolsko poslopje. V nedeljo, 19. maja, je krški škof dr. Egon Kapellari blagoslovil nove prostore, ki služijo strokovni šoli za ženske poklice. — Na praznik Vnebohoda je slov. dušnopastirski urad pripravil otroški dan pri Božjem grobu v Podjuni. Udeležilo se ga je 400 otrok. — Ravnatelj celovške Mohorjeve družbe in župnik v Podgorjah v Rožu prelat dr. Hornböck je 14. junija dopolnil 75 let. Če ima Mohorjeva moderna dijaška domova: Slomškov in Modestov dom ter urejeno tiskarno, gre zasluga predvsem g. prelatu, ki je s tihi in neutrudnim delom spravil to družbo skoraj iz nič do zavirljive višine. — Kar 4 koroški slovenski duhovniki so praznovali srebrni mašniški jubilej: profesor in vodja Gallusa Jože Ropitz, direktor celovške Karitas Viktor Omelko, župnik v Domačalah in Skočidolu Ignacij David in župnik v Logi vasi ter upravitelj v Škoficah, dekan Martin Hotimitz. — Tamburaši iz Loč ob Baškem jezeru so nastopili na folklornem večeru v Ženevi, kjer se je vršil kongres evropskih manjšin (FUENS). — V Dobrli vasi je tamkajšnja igralska skupina pripravila ljudsko igro Črni križ v gozdu. — Slovenska gimnazija v Celovcu goji kulturne stike z gimnazijo v Spittallu ob Dravi. Ob koncu šolskega leta sta obe gimnaziji v spittalskem gradu Porcia priredili skupno prireditev. Stari Špitalčani imajo dober odnos do Slovencev, saj je bilo prebivalstvo po vojni v Spittallu skoraj 1:1. Slovenci je bilo nad 5000. — Gospodinjstva šola šolskih sester v Št. Rupertu pri Velikovcu je letos praznovala 30-letnico pravice javnosti. — Krščanska kulturna zveza in Slov. prosvetno društvo Kočna sta priredila v kulturnem domu na Bistrici v Rožu srečanje mladinskih zborov. Nastopilo je 17 zborov — skupaj 280 nastopajočih otrok. — Nekdanji župnik pri Sv. Petru na Vašinjah in v Apačah, g. Jože

Wutte, je 7. julija obhajal biserno mašo.

GORIŠKA

Pri zadnjih volitvah je Slovenska skupnost v Gorici izgubila nekaj nad 200 glasov. 1437 volivcev je glasovalo zanjo. Dobila je dva zastopnika. V občinskem odboru bo še en Slovenec, izvoljen na socialistični listi. Slovenska skupnost je izgubila večino v občini Števerjan. Večino je dobila združena levica (socialisti in komunisti). — V Doberdolu so na Binkošti imeli zahvalno bogoslužje, ki ga je imel dr. Močnik. Z njim je bila zaključena notranja prenovitev božje hiše. — V Gorici je 27. maja umrl odvetnik dr. Avgust Sfiligoy. Pokojnik je bil poleg dr. Kacina vodilna politična osebnost na Goriškem in soustanovitelj Slovenske demokratske zveze. Ker je bil zaveden Slovenec, so ga fašisti preganjali in zapirali. — V Štivanu je praznoval svojo zlato mašo msgr. Ivan Kretič, župnik in dekan v Devinu, Štivanu in Medji vasi. — Na Goriškem so slavili 40-letnico slovenskega šolstva z najrazličnejšimi akademijami. Osrednja je bila v Gorici; udeležil se je tudi goriški župan. Šolstvo je bilo že tudi prej. V dobi fašizma so učili otroke na skrivaj po zakristijah duhovnikov. Na njihovo delo pri šolstvu so govorniki pozabili, le goriški župan se jih je s kratko besedo spomnil.

TRŽAŠKA

Mladinski pevski zbor Vesela pomlad iz Opčin je bil za 1. maj na obisku v Berlinu. Prepeval je pri slovenski maši, pa pel slovenske pesmi tudi Nemcem v Don Boscovem zavodu. — V bazoviški cerkvi je 9. maja priredil koncert Tržaški oktet. Prvi del je bil posvečen religioznemu petju, drugi del pa narodnim pesmim raznih narodov. Škoda je le, da so bile med 19 pesmimi le 4 slovenske. Ali ne gre tu za nekaj „snobizem“? — Otroški pevski zbor Zvonček in ženski zbor iz Repentabre sta ob prvem maju gostovala na Dunaju. — Župnijski openski zbor je 19. maja razveselil s petjem pri maši in s koncertom Slovence v Milanu in njihove italijanske prijatelje. — 40-letnico obnovitve slovenskega šolstva, ki ga je uvedla zavezniška vojaška uprava na Tržaškem, so v Trstu proslavili 31.

maja. Sodelovale so vse šole od otroškega vrtca pa do dijakov višjih srednjih šol. Slavnostni govor je imel prof. Alojzij Rebula. — Slovenske šolske sestre imajo od leta 1947 svoj provincialni dom v Trstu. 18 sester živi in deluje v Trstu, 4 v Borštu, 4 sestre v Dolini, 3 v Ricmanjih, 16 v Gorici, 3 v Števerjanu, 4 pa v Žabnicah pod Sv. Višarjami. V provinco spada tudi 10 sester, ki delujejo v Kairu. — Silvo Šuligoj je slavil srebrni mašniški jubilej. Je dušni pastir slovenskih vernikov v župniji Sv. Antona (starega) in Marije — morske zvezde na Rosminijevem trgu (540 družin).

slovinci po svetu

AVSTRALIJA

Adelaidska nadškofija organizira vsako leto na prvo majsko nedeljo marijansko procesijo. Veliko slovenskih rojakov se je je udeležilo, nekaj v narodnih nošah. Le mladine bi bilo lahko več zraven. — Zelo lepo so v cerkvi sv. Družine obhajali materinski dan; s petjem, recitacijami in po bogoslužju tudi v dvorani. Izbrali so tudi 3 matere leta: Anico Rant, Angelo Dodič in Suzi Pestor, roj. Jemko. — Na tretjo majsko nedeljo so Adelaidsčani poromali v Berri. S tremi avtobusi so šli. Po maši so jih rojaki sprejeli v Slovenskem klubu. Zabaval jih je kvintet Planika. — V Sydneyu so 7. julija obhajali 1100-letnico smrti sv. Metoda. Somaševanje je vodil pronunij za Avstralijo, ki je prišel iz Canberre. Maša je bila v poljski cerkvi ob sodelovanju slovenskih naseljencev. — V Brisbanu so praznovali 30-letnico društva Planinka. Rojaki so se zbrali na slovenskem gričku, kjer gradijo tudi dvorano. Igralska skupina je postavila na oder burko Špelca v Ljubljani. — Velikonočna nabirka za vzdrževanje verskega središča v Melbournu je narasla na 6678, — dolarjev. Škoda, da rojaki niso povsod tako radodarni! — Slovenska cerkev v Kewu (Melbournu) je posvečena svetima bratoma Cirilu in Me-

to. Zato so ob 1100-letnici smrti sv. Metoda žegnanje posebno slovesno praznovali. Maševal je melbournski nadškof, ki rad prihaja med svoje Slovence. — Pri sv. Frančišku v ljubljanski Šiški je 9. junija napravila prve redovne obljube Ivanka Kropič iz Melbourn v Avstraliji. Dobila je redovno ime sestra Petra. — Sestra Ema je 15. junija dopolnila 70 let. Bog daj dobri in požrtvovalni sestri še dolgo let življenja.

ARGENTINA

Z mašo in jubilejno prireditvijo so maja praznovali tridesetletni jubilej slovenskega doma v Carapachayu. Spomnili so se tudi štiridesetletnice odhoda iz domovine. — V San Martinu so obhajali 19. maja 25-letnico delovanja tamkajšnjega slovenskega doma, ki je kulturno središče Slovencev v San Martinu. Z mašo in slavnostno akademijo, igro Pošteno dekle in Molierjevimi Namišljenim bolnikom so proslavili ta praznik. Slavnostni govor je imel dr. Jože Krivec. — Spominska proslava za pomorjene domobranci in 40-letnica begunstva, ki jo je priredilo društvo Svobodna Slovenija, je bila 1. in 2. junija v Buenos Airesu. Višek je bila maša v buenosaireški stolnici, katere se je udeležilo 1300 ljudi. Prvič v zgodovini te cerkve je bilo vse bogoslužje v slovenščini. Spominski govor o smislu domobranstva je imel univ. profesor dr. Milan Komar. — Slovensko gledališče iz Buenos Airesa je gostovalo med rojaki v Mendoza. Zaigrali so komedijo Namišljeni bolnik. — Dr. Filip Žakelj, več let profesor biblične teologije ter spiritual v semenišču v Adrogué, je 7. julija praznoval zlato mašo. Veliko je pisal, med drugim molitvenik Marija in knjizice o revoluciji na Slovenskem. — V Tucumanu živijo tudi Slovenci. 80 oseb se je udeležilo spominske proslave ob 40-letnici. Glavni govor je imel univ. profesor Zlatko Tomšič.

ZDA

V Clevelandu je obhajal 28. aprila zlato mašo msgr. Baznik, nekdanji vojaški kurat in župnik pri sv. Vidu. V povojnih letih se je zavzemal za usodo slovenskega beguncev po taboriščih. — Za slovensko kulturo v Chicagu najbolj skrbi Liga slov. Amerikancev. Posebna skrb ji

je slovenska šola in razne kulturne prireditve. V njenem okviru deluje tudi plesna folklorna skupina. Že več let je njen predsednik Andrej Remec, ki je tudi ravnatelj šole. — Osrednja spominska proslava ob 40-letnici vetrinjske tragedije je bila 26. maja v clevelandski stolnici sv. Janeza. Somaševanje je vodil škof dr. Edvard Pevec. — V šenklérski dvorani v Clevelandu je priredil pevski zbor Korotan 18. maja svoj polletni koncert. — Izabela Kralj je pripravila res izviren Prešernov večer. Skušala je predstaviti pesnika Amerikancem v pesmi in baletu. Razen Kraljeve so bili vsi nastopajoči angleškega jezika. Prireditve je bila v Milwaukee. — V Clevelandu je umrl 2. julija 84-letni duhovnik msgr. Julij Slapšak. Škof dr. Rožman je mladega duhovnika poslal v ZDA, da bi nabiral za zidavo novega Baragovega semenišča v

Ljubljani. Semenišče je bilo zgajeno, a ga je „ljudska oblast“ zaplenila in ga uporablja v druge namene. G. Slapšak je veliko delal za Karitas. Pokopal ga je nadškof Pilla.

KANADA

Župnija Brezmadežne v Torontu je organizirala potovanje v Sveto dežlo, ki se ga je udeležilo 37 rojakov. — V Torontu so 20. aprila praznovali 20-letnico Slovenskega doma. Proslava je obsegala kulturni program z govorom dr. Petra Klopčiča, z nastopom nove folklorne skupine Šmarica in večerjo. — Pri Mariji pomagaj so izdali knjigo Utrinki duhovne rasti. Knjiga podaja farno življenje od njenega začetka pred 30 leti. — Pri postni dobrotelni nabriki so nabrali v župniji Brezmadežne 20.165,— dolarjev, pri Mariji pomagaj pa 9000,— dolarjev.

Oh ta sobotni popoldanski verouk ...

(nadaljevanje s 6. strani)

tega gotovo ne pomislijo, ko jih pošiljate k verouku. Vi, dragi starši, pa se svobodno odločate, ali jim želite omogočiti te vrednote ali pa otrokom odkrito poveste, da tega pač ne potrebujejo. Ne recite, da ni tako! Če v a m te vrednote nič ne pomenijo, tudi otrokom ne bodo.

Spoznati Boga in ga zavestno vključiti v svoje življenje pomeni odločiti se za dobro v svetu, za pošteno življenjsko pot, polno zaupanja, da tudi Bog pomaga pri vzgoji; to pa daje človeku precj večjo širino, kot jo zmore človek sam. Daje nam **spoznanje, da se ne moremo in ne smemo zapreti v svoj jaz in v svojo sebičnost, ampak moramo imeti odprte oči in roke tudi za bližnjega.** „Kar ste storili kateremu teh najmanjših, ste meni storili.“

Evangelij nas uči, da smo kristjani graditelji božjega sveta. Tega otroci seveda ne vidijo takoj, ko pa bodo prežeti z evangelijem, bodo spoznali, da jim verouk ni bil v škodo, temveč v resnično oporo.

Lahko je otroku dati 10 mark, češ kar naj gre v disko, da tam potem dvakrat ogluš: enkrat, ker je pregl-

sno, drugič, ker tam osami in vidi in sliši samo še sebe. Težko pa je terjati od otroka, da žrtvuje dve uri svojega prostega časa za oblikovanje samega sebe, pri čemer se bo srečal tudi s trditvijo: **Kristus nam pravi, da to in to ni dovoljeno ... In celo: ni dovoljeno zapustiti moža ali ženo!** Nemoderno. Pa vendar bi bila to rešitev za mnogo zakonov, če bi le živeli po tej zapovedi.

Pri verouku bodo slišali otroci tudi, **da naj nosijo bremena drug drugega, ne pa da skrbijo samo zase.**

Ampak težko je slediti vsemu temu, ko pa tovarišica pri slovenski uri vedno znova zagotavlja, češ da verouk pač ni potreben, in se potruji, da ravno ob sobotah organizira kar največ več ko zanimivih krožkov, samo da bi otroke odvrnila od verouka. In premnogi starši so ji za to več ko hvaležni ...

Res smo zmeraj na razpotju. Pred vprašanjem, kaj nam je storiti.

Otrokom želimo vendar samo najboljše, tako vi, dragi starši, kot jaz, da o Bogu niti ne govorimo.

Samo naložba v šolo božje ljubezni lahko obrodi stoteri sad, ki ostane; vse drugo so muhe enodnevnice.

Starši, v vaših rokah je odločitev, ne v rokah nemogočega župnika ...

Pa lep pozdrav!

Vaš don Kamil

oglasi

• Dragi rojaki! Za Vašo SELITEV v domovino se Vam toplo priporočamo. — Obrnite se na naslov: Gebr. HORŽEN, Möbeltransporte, Herderstraße 36, D-4010 Hilden bei Düsseldorf. (Telefon 02 1 03 / 44 5 62). — Informacije dobite pismeno ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

• PREVAJANJE V MÜNCHNU — Dipl. filolog JOSEPH ARECH Vam uradno uredi prevode iz slovenščine in srbohrvaščine, piše prošnje in nudi pravno pomoč; pouk nemščine in slovenščine. — 8000 München 45, Situlistr. 71b (U-Bahn 6, postaja Freimann), tel. 0 89 / 32 68 13.

• RAČUNALNIKI: Commodore 64 DM 598,—; Sinclair 48K DM 420,—. Velika izbira RADIOAPARATOV in AUTORADIEV. Razni stroji in orodje. Zahtevajte prospekt. — Jode Billigmarkt, Marsstraße 15, D-8000 München 2.

• PREVAJALSKA PISARNA mag. Dolinar, Auergasse 2, 9020 Celovec, tel.:

0 42 22 / 33 3 64, prevaja v vse jezike, sodno overi prevode iz nemščine v slovenščino ter iz slovenščine v nemščino.

• V Trebnjem, Rimsko 13, PRODAJ hišo z vrtom (12 krat 30 m), primerno za lokal. Tel. Yu-068/44-137 (od 7. do 13. ure, v soboto in nedeljo zaprto). Karolina Brzin, Rimsko 13, Yu-68210 Trebnje.

• PRODAJ novo enonadstropno hišo v Mislinji pri Slovenj Gradcu, na lepem kraju, pet minut od šole, trgovine, zdravnika in avtobusne postaje. — Konrad Kričej, Mislinja 115, Yu-62382 Mislinja.

• Pri Lenartu v Slovenskih goricah ugodno PRODAJ nedograjeno dvostanovanjsko hišo s ca. 150 m² notranje površine na 2600 m² velikem zemljišču z vinogradom. — Naslov Vam posreduje uprava Naše luči pod pogoji, kot so navedeni v spodnjem črnem pasu na tej strani. (Štev. 5)

• V obrtnem centru Krškega PRODAJ stanovanjsko-gospodarski objekt, primeren za vse obrtne dejavnosti. — Informacije po tel.: 068/71 4 48.

• V Istri PRODAJ večji, novejši vikend, primeren za oddajanje, 50 m od obale. — Informacije po tel. 0 53 31 / 58 3 72, BRD.

• V Zgornji Polskavi ugodno PRODAJ hišo z velikim vrtom. — Informacije: tel. 00 38 62 / 81 64 73.

• NAPRODAJ imam hišo v Mariboru. — Kličite: 0 53 31 / 27 5 40.

• PREVOZNIŠTVO SLEJKO strokovno opravi kompletne selitve ali samo prevoze. Naročite lahko po tel. 061/ 34 54 17 ali pismeno: Rado Slejko, Robičeva 5, 61000 Ljubljana, Jugoslavija.

• V Negovi ugodno PRODAJ gostilno z gospodarskim poslopjem in nekaj zemlje. — Nova Herzog, tel. 062/ 39 5 44.

preberite!

PREVODE DOKUMENTOV, ki jih potrebujete za sklenitev zakona, vam radi poskrbijo slovenski duhovniki. Obrnite se vedno na najbližjega!

ZA CERKVENO POROKO potrebujete krstni list, ki ni star več kot tri mesece: Javite se en mesec pred poroko pri duhovniku, ki vas bo poročil, da lahko uredi oklice in dokumente in se zmeni s krajevnim župnikom za kraj in čas poroke.

NA VSEH URADIH, kjer vas sprašujejo po narodnosti ali državljanstvu, povejte najprej, da ste Slovenci, potem šele, da ste Jugoslovani. Pri izpolnjevanju vseh formularjev napišite pri rojstnem kraju vedno: Slovenija-Jugoslavija.

MALE OGLASE sprejema uredništvo „Naše luči“ do 5. v mesecu pred naslednjo številko. Oglasi smejo obsegati največ 100 besed. Za vsebino oglasov uredništvo ne odgovarja. Cenik malih glasov: Minimalna cena (do 20 besed) je: 200 avstrijskih šilingov, vsaka nadaljnja beseda pa 5 avstrijskih šilingov (ali pa enaka vrednost v drugi valuti). Oglase je treba vnaprej plačati. Uredništvo posreduje le naslov oglaševalca, na druga vprašanja glede malih oglasov ne odgovarja. Kdor hoče zvedeti za naslov oglaševalca, naj pošlje v pismu v denarju ali v mednarodnih poštinih kuponih pristojbino za dvoje pisem za tujino.

pošten smeh je vreden več kot dva joka

(slovenski pregovor)

„Ti pa piješ, oprosti izrazu, še bolj kot krava.“

„Ja, to pa zato, ker me tudi še bolj molzejo.“

o

„Pravite, da vam pivo smrdi. Kako pa, da ga potem vseeno pijete?“

„Vinjak vlijem vanj, da izgubi vonj.“

o

„Nič se ne smete razburjati,“ pravi zdravnik pacientu. „Kupite te-le tablete! Trikrat na dan naj jih po jedi jemlje vaša žena!“

o

„Kdaj je majhen človek srečen?“
„Kadar sreča še manjšega.“

o

Zdravnik: „Kadar si boste zaželeli kozarček žganja, prej štejte do sto!“

„Kaj ko bi naredil pri petdeset požirek, da ne bi zgubil dobre volje?“

o

Jelen drugemu jelenu: „Nocoj sem imel strašne sanje. Sanjalo se mi je, da so z mojo kožo brisali avto.“

o

Ječar jetniku: „Jutri se mora vaša celica svetiti! Prišel bo sam zvezni inšpektor!“

„No, so končno tudi njega zalotili!“

o

„Ali je res kupil tisto bencinsko črpalko na voglu neki Škot?“

„Ne vem. Videl sem pa na črpal-

ki tablo z napisom: „Pri nas dobite zrak zastoj!“

o

„Poročil sem se z Japonko.“

„To je pa zelo čudno!“

„Niti ne, če pomisliš, da je tašča ostala na Japonskem.“

o

„Ali sta sosedu že nehala z medenim tednom?“

„Verjetno, ker mu ona pri pomivanju posode nič več ne pomaga.“

o

„Kadar te vidim, se spomnim na pregovor: ‚Komur je dal Bog oblast, mu je dal tudi razum‘.“

„Saj jaz nimam nobene oblasti!“

„Ja, saj . . .“

o

Jože občuduje Tonetovo stanovanje: „Za vse to si pa krepko galar!“

„Niti ne: le malo sem sedel.“

o

V zelenjarnici majhnega mesta.

„Prosim, če mi prodate vse paradižnike in jajca, ki so na prodaj!“

„Pa ne, da nameravate k predstavi novega igravca v mestni dvorani?“

„Jaz sem tisti novi igravec.“

o

Sodnik: „Obsojeni ste na 3000 dinarjev kazni, ker ste izropali mestne parkirne ure.“

„Prav. Ali lahko plačam z drobižem?“

o

„Ali si že slišala?“

„Ne, nisem še slišala.“

„Jaz pa sem slišala, da si že slišala.“

o

„Povabil sem te, da bi na moje zdravje zvrnil kozarec črnine. Zdaj si si pa natočil že osmega!“

„Ko pa si videti tako slab!“

o

Zdravnik sreča zvečer v krčmi svojega pacienta.

„Kako pa to? Vedno hočete od mene uspalvalne praške, sedaj vas pa dobim tukaj!“

„Praški so za ženo.“

o

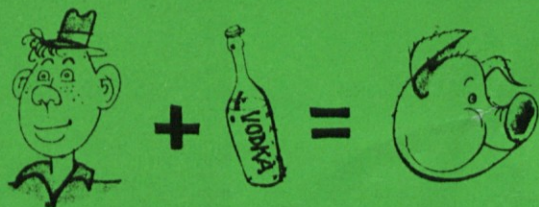
Žena pride na milico: „Ko sem pred enim mesecem poslala moža v trgovino po konservo graha za v riž, se ni več vrnil. Kaj naj naredim?“

„Pomfrit.“

KAJ LJUDJE DOMÁ GOVORIJO?

„Zakaj so vsem miličnikom spet vzeli kvarc-ure, ki so kazale čas s številkami in ne s kazalcem?“

„Zato, ker so miličniki na vprašanje, koliko je ura, odgovarjali, da je ura npr. 11, deljeno s 45.“



Erscheinungsort: Klagenfurt
Verlagspostamt: A-9020 Klagenfurt
Viktringer Ring 26
P. b. b.

SLOVENSKI DUHOVNIKI PO EVROPI

ANGLIJA

Ludvik Roth, 62, Offley Road, London SW9 OLS. (Tel. 01-735-6655).

AVSTRIJA

Ciril Lavrič, Kirchenstr. 1, 4053 Haid b. Ansfelden. (Tel. 07229 - 88 3 56).

P. Anfrej Kroje, minorit, Mariahilferplatz 3, A-8020 Graz.

Stanislav Gerjolj CM, Rennweg 40, 6020 Innsbruck.

Štefan Ferencak SDB, Einsiedlergasse 9—11, 1050 Wien.

(Tel. 0222/55 25 75).

Slovenski socialni urad, Einsiedlergasse 9—11, 1050 Wien.

(Tel. 0222/55 25 75).

Janez Žagar, Feldeggasse 1, 6800 Feldkirch, Vorarlberg.

(Tel. 05522 - 26 4 04 ali 05522 - 21 5 85).

Slovenski dušnopastirski urad, Fridtjof-Nansen-Str. 3, 9800 Spittal/Drau.

(Tel. 04762 - 37 1 24).

BELGIJA

Vinko Žakelj, Guill. Lambert laan 36, B-3640 Eisden. (Tel. 0032/11/76 22 01).

Kazimir Gaberc, avenue L. Empain 19, Marcinelle, B-6001 Charleroi.

(Tel. 071 - 36 77 54).

FRANCIJA

Nace Čretnik, 78 Avenue Gambetta, 75020 Paris. (Tel. 1 - 361 80 68).

Jože Flis, 3 Impasse Hoche, 92320 Chatillon. (Tel. 1 - 253 64 43).

Stanislav Kavalar, Presbytère Ste. Barbe, rue de Lens, 62680 Mericourt.

(Tel. (21) 70 91 88).

Anton Dejak, 4 rue Sainte Barbe, 57710 Aumetz. (Tel. (8) 291 85 06).

Dr. Franc Felic, 14 Rue du 5 Decembre, 578000 Merlebach. (Tel. (8) 781 47 82).

Jože Kamin, Presbytère catholique, Rue de l'Eglise, 57600 Forbach.

(Tel. (8) 704 77 43).

Franjo Pavalec, 17 rue de Sospel, 06300 Nice. (Tel. 93 - 56 66 01).

NEMČIJA

Msgr. dr. Janez Zdešar, 8000 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).

Štefan Antolin, 1000 Berlin 61, Methfesselstraße 43, Kolpinghaus.

(Tel. 030 - 785 30 91 do 93).

Janez Pucelj, 4200 Oberhausen 11, Oskarstr. 29. (Tel. 0208 - 64 09 76).

Stanko Čeplak, diakon, 4200 Oberhausen 11, Oskarstr. 29.

(Tel. 0208 - 64 09 76).

Martin Mlakar, 5657 Haan 1, Hochdahler Str. 14. (Tel. 02129 - 13 92).

Vladimir Jereb, 6000 Frankfurt 70, Holbeinstr. 70. (Tel. 069 - 63 65 48).

Stanko Gajšek, 6800 Mannheim 1, A 4, 2. (Tel. 0621 - 28 5 00).

Ciril Turk, 7 Stuttgart 1000, Stafflenbergstr. 64. (Tel. 0711 - 23 28 91).

Janez Demšar, 7417 Pfullingen, Burgstr. 7. (Tel. 07121 - 78 8 14).

Vili Stegu, 8070 Ingolstadt, Hohe Schulstr. 3, 1/2. (Tel. 0841 - 34 4 74).

Jože Bucik, 8900 Augsburg 22, (Göggingen), Klausenberg 7 c.

(Tel. 0821 - 97 9 13).

Slovenski dušnopastirski urad, 7906 Blaustein bei Ulm, Felsenstr. 12/1.

(Tel. 07304 - 41 4 53).

Dr. Branko Rozman, 8000 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).

Marijan Bečan, 8000 München 2, Schubertstr. 2-I. (Tel. 089 - 53 64 53).

NIZOZEMSKA

Vinko Žakelj, Guill. Lambert laan 36, B-3640 Eisden. (Tel. iz Nizozemske:

09-32 11 76 22 01).

ŠVEDSKA

Jože Drolc, Parkgatan 14, 411 38 Göteborg. (Tel. 031 - 11 54 21).

Stanislav Cikanek, Gamla Nissastigen 65, 313 00 Oskarström.

(Tel. 0 35 - 619 73).

ŠVICA

P. Fidelis Kraner, Schaffhauserstr. 466, CH-8052 Zürich.

(Tel. Urad: 01 - 301 31 32. Zasebno: 01 - 301 44 15).

P. Damijan Frlan, Kapuzinerstr. 18, CH-4500 Solothurn. (Tel. 065 - 22 71 33).